

**НИС А.Д. – Нафтна индустрија Србије
Нови Сад**

**Финансијски извештаји
и извештај независног ревизора**

31. децембар 2018. године

Нови Сад, 28. фебруар 2019. године

САДРЖАЈ :

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ ПРИПРЕМЉЕНИ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ О РАЧУНОВОДСТВУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Биланс стања	1
Биланс успеха	4
Извештај о осталом резултату	6
Извештај о токовима готовине	7
Извештај о променама на капиталу	8
Напомене уз финансијске извештаје	
1. Опште информације	10
2. Преглед значајних рачуноводствених политика	10
3. Кључне рачуноводствене процене и просуђивања у примени рачуноводствених политика	26
4. Примена нових МСФИ	29
5. Нови рачуноводствени стандарди	31
6. Управљање финансијским ризиком	33
7. Информације о сегментима	42
8. Нематеријална имовина	46
9. Некретнине, постројења и опрема	47
10. Учешћа у капиталу зависних правних лица	52
11. Учешћа и капиталу придружених ентитета и заједничким подухватима	52
12. Дугорочни пласмани матичним и зависним правним лицима	53
13. Остали дугорочни финансијски пласмани	53
14. Одложена пореска средства и обавезе	54
15. Залихе	55
16. Потраживања по основу продаје	56
17. Друга потраживања	56
18. Краткорочни финансијски пласмани	56
19. Готовински еквиваленти и готовина	57
20. Активна временска разграничења	57
21. Ванбилансна актива и пасива	57
22. Акцијски капитал	57
23. Дугорочна резервисања	58
24. Дугорочне обавезе	60
25. Краткорочне финансијске обавезе	61
26. Обавезе из пословања	61
27. Остале краткорочне обавезе	62
28. Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине	62
29. Пасивна временска разграничења	62
30. Трошкови производних услуга	62
31. Нематеријални трошкови	63
32. Финансијски приходи	63
33. Финансијски расходи	63
34. Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	64
35. Остали приходи	64
36. Остали расходи	64
37. Порез на добит	65
38. Оперативни лизинг	65
39. Бизнис комбинације	66
40. Потенцијалне и преузете обавезе	66
41. Трансакције са повезаним правним лицима	66
Контакт информације	70

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Акционарима и Одбору директора друштва Нафтна Индустрија Србије а.д. Нови Сад

Извршили смо ревизију приложених финансијских извештаја друштва Нафтна Индустрија Србије а.д. Нови Сад (у даљем тексту "Друштво") који укључују биланс стања са стањем на дан 31. децембра 2018. године и биланс успеха, извештај о осталом резултату, извештај о променама на капиталу и извештај о токовима готовине за годину завршену на тај дан, као и напомене које садрже преглед значајних рачуноводствених политика и друге напомене уз финансијске извештаје.

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство је одговорно за састављање и реално и објективно приказивање ових финансијских извештаја у складу са Законом о рачуноводству и рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији, као и за интерну контролу за коју руководство утврди да је неопходна за састављање финансијских извештаја који не садрже материјално значајно погрешно приказивање настало било услед проневере или грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да на основу извршене ревизије изразимо мишљење о приказаним финансијским извештајима. Ревизију финансијских извештаја извршили смо у складу са Законом о ревизији и прописима у области ревизије важећим у Републици Србији. Ови прописи захтевају да поступамо у складу са начелима професионалне етике и да планирамо и извршимо ревизију на начин који нам омогућава да стекнемо разумно уверење о томе да финансијски извештаји не садрже материјално значајна погрешна приказивања.

Ревизија подразумева примену процедура у циљу прибављања ревизорског доказа о износима и обелодањивањима садржаним у финансијским извештајима. Избор процедура зависи од ревизорског просуђивања, укључујући процену ризика од настанка материјално значајног погрешног приказивања у финансијским извештајима, насталог било услед проневере или грешке. При процени ових ризика, ревизор узима у обзир интерне контроле релевантне за састављање и реално и објективно приказивање финансијских извештаја друштва у циљу одабира адекватних ревизорских поступака у датим околностима, а не за потребе изражавања мишљења о делотворности интерних контрола друштва. Ревизија такође обухвата оцену адекватности примењених рачуноводствених политика и прихватљивости рачуноводствених процена које је извршило руководство, као и оцену опште презентације финансијских извештаја.

Верујемо да су ревизијски докази које смо прибавили довољан и адекватан основ за изражавање мишљења.

Мишљење

Према нашем мишљењу, финансијски извештаји у свим материјално значајним аспектима приказују реално и објективно финансијско стање друштва Нафтна Индустрија Србије а.д. Нови Сад са стањем на дан 31. децембра 2018. године, резултате његовог пословања и токове готовине за годину завршену на тај дан, у складу са захтевима Закона о рачуноводству и рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији.

Миљивоје Нешовић
Лиценцирани ревизор

PricewaterhouseCoopers d.o.o. Beograd

Београд, 28. фебруар 2019. године

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Финансијски извештаји за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године
(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

БИЛАНС СТАЊА

	АОП	Напомена	31. децембар 2018	31. децембар 2017
А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001		-	-
Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0010 + 0019+ 0024 + 0034)	0002		302.062.697	293.522.379
I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004+0005+0006+0007+0008+0009)	0003	8	16.539.426	16.220.631
1. Улагања у развој	0004		9.306.366	7.765.207
2. Концесије, патенти, лиценце, софтвер и остала права	0005		1.478.440	2.122.944
3. Гудвил	0006		-	-
4. Остала нематеријална имовина	0007		848.909	862.938
5. Нематеријална имовина у припреми	0008		4.905.711	5.469.542
6. Аванси за нематеријалну имовину	0009		-	-
II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0011+0012+0013+0014+0015+0016+0017+0018)	0010	9	246.779.004	227.612.491
1. Земљиште	0011		10.361.685	10.328.878
2. Грађевински објекти	0012		135.240.544	127.300.824
3. Постројења и опрема	0013		59.129.900	60.691.375
4. Инвестиционе некретнине	0014		1.730.100	1.530.356
5. Остале некретнине, постројења и опрема	0015		76.536	74.400
6. Некретнине, постројења и опрема у припреми	0016		39.282.267	25.312.035
7. Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0017		199.804	263.211
8. Аванси за некретнине, постројења и опрему	0018		758.168	2.111.412
III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА (0020+0021+0022+0023)	0019		-	-
1. Шуме и вишегодишњи засади	0020		-	-
2. Основно стадо	0021		-	-
3. Биолошка средства у припреми	0022		-	-
4. Аванси за биолошка средства	0023		-	-
IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0025+0026+0027+0028+0029+0030+0031+0032+0033)	0024		38.735.288	49.680.845
1. Учешћа у капиталу зависних правних лица	0025	10	13.425.586	13.425.586
2. Учешћа у капиталу придружених субјеката и заједничким подухватима	0026	11	1.038.800	1.038.800
3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	0027		114.162	119.919
4. Дугорочни пласмани матичним и зависним правним лицима	0028	12	23.279.079	32.024.282
5. Дугорочни пласмани осталим повезаним правним лицима	0029		-	-
6. Дугорочни пласмани у земљи	0030		-	-
7. Дугорочни пласмани у иностранству	0031		-	-
8. Хартије од вредности које се држе до доспећа	0032		-	-
9. Остали дугорочни финансијски пласмани	0033	13	877.661	3.072.258
V. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0035+0036+0037+0038+0039+0040+0041)	0034		8.979	8.412
1. Потраживања од матичног и зависних правних лица	0035		-	-
2. Потраживања од осталих повезаних лица	0036		-	-
3. Потраживања по основу продаје на робни кредит	0037		-	-
4. Потраживања за продају по уговорима о финансијском лизингу	0038		8.979	8.412
5. Потраживања по основу јемства	0039		-	-
6. Спорна и сумњива потраживања	0040		-	-
7. Остала дугорочна потраживања	0041		-	-
В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0042	14	2.405.175	2.487.491

(наставља се)

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Финансијски извештаји за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

БИЛАНС СТАЊА (наставак)

	АОП	Напомена	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Г. ОБРТНА ИМОВИНА	0043		97.006.290	104.140.906
(0044+0051+0059+0060+0061+0062+0068+0069+0070)				
I. ЗАЛИХЕ (0045+0046+0047+0048+0049+0050)	0044	15	44.951.884	33.758.553
1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0045		23.257.263	20.495.109
2. Недовршена производња и недовршене услуге	0046		4.923.492	3.961.298
3. Готови производи	0047		13.042.863	7.998.501
4. Роба	0048		3.220.159	996.337
5. Стална средства намењена продаји	0049		9.271	163
6. Плаћени аванси за робу и услуге	0050		498.836	307.145
II. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ	0051	16	27.501.759	29.735.674
(0052+0053+0054+0055+0056+0057+0058)				
1. Купци у земљи - матична и зависна правна лица	0052		358.735	489.470
2. Купци у иностранству - матична и зависна правна лица	0053		2.652.875	3.448.578
3. Купци у земљи - остала повезана правна лица	0054		1.226.862	1.447.646
4. Купци у иностранству - остала повезана правна лица	0055		629.519	1.023.525
5. Купци у земљи	0056		21.859.900	22.229.266
6. Купци у иностранству	0057		773.868	1.097.189
7. Остала потраживања по основу продаје	0058		-	-
III. ПОТРАЖИВАЊА ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ПОСЛОВА	0059		248.374	292.057
IV. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА	0060	17	1.290.500	2.345.007
V. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА КОЈА СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	0061		-	-
VI. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ	0062	18	5.628.600	10.381.808
(0063+0064+0065+0066+0067)				
1. Краткорочни кредити и пласмани - матична и зависна правна лица	0063		-	56.019
2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица	0064		-	-
3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0065		23.639	-
4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0066		-	-
5. Остали краткорочни финансијски пласмани	0067		5.604.961	10.325.789
VII. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	0068	19	12.222.578	23.410.724
VIII. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0069		-	-
IX. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0070	20	5.162.595	4.217.083
Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА	0071		401.474.162	400.150.776
(0001+0002+0042+0043)				
Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0072	21	113.012.309	108.101.006
A. КАПИТАЛ	0401		249.303.631	238.967.295
(0402+0411-0412+0413+0414+0415-0416+0417+0420-0421)				
I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ (0403+0404+0405+0406+0407+0408+0409+0410)	0402		81.530.200	81.530.200
1. Акцијски капитал	0403	22	81.530.200	81.530.200
2. Удели друштва са ограниченом одговорношћу	0404		-	-
3. Улози	0405		-	-
4. Државни капитал	0406		-	-
5. Друштвени капитал	0407		-	-
6. Задружни удели	0408		-	-
7. Емисиона премија	0409		-	-
8. Остали основни капитал	0410		-	-
II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0411		-	-
III. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ	0412		-	-
IV. РЕЗЕРВЕ	0413		-	-
V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ	0414		152.143	81.796
VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0415		147.011	142.480
VII. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0416		60.082	64.014
VIII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0418+0419)	0417		167.534.359	157.276.833
1. Нераспоређени добитак ранијих година	0418		141.466.870	129.486.373
2. Нераспоређени добитак текуће године	0419		26.067.489	27.790.460
IX. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0420		-	-
X. ГУБИТАК (0422+0423)	0421		-	-
1. Губитак ранијих година	0422		-	-
2. Губитак текуће године	0423		-	-

(наставља се)

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Финансијски извештаји за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године
(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

БИЛАНС СТАЊА (наставак)

	АОП	Напомена	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (0425+0432)	0424		97.447.273	99.411.634
И. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0426+0427+0428+0429+0430+0431)	0425	23	10.079.405	9.660.582
1. Резервисања за трошкове у гарантном року	0426		-	-
2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава	0427		9.148.887	8.904.782
3. Резервисања за трошкове реструктурирања	0428		-	-
4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0429		701.478	410.234
5. Резервисања за трошкове судских спорова	0430		229.040	345.566
6. Остала дугорочна резервисања	0431		-	-
ИИ. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0433+0434+0435+0436+0437+0438+0439+0440)	0432	24	87.367.868	89.751.052
1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0433		-	-
2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима	0434		19.240.982	24.796.612
3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима	0435		-	-
4. Обавезе према емитованим хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана	0436		-	-
5. Дугорочни кредити и зајмови у земљи	0437		50.326.327	43.049.008
6. Дугорочни кредити и зајмови у иностранству	0438		17.227.014	21.709.377
7. Обавезе по основу финансијског лизинга	0439		573.545	196.055
8. Остале дугорочне обавезе	0440		-	-
В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0441	14	-	-
Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0443+0450+0451+0459+0460+0461+0462)	0442		54.723.258	61.771.847
И. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0444+0445+0446+0447+0448+0449)	0443	25	8.141.968	8.199.189
1. Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица	0444		2.218.378	2.298.487
2. Краткорочни кредити од осталих повезаних правних лица	0445		-	-
3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0446		-	-
4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0447		-	-
5. Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји	0448		-	-
6. Остале краткорочне финансијске обавезе	0449		5.923.590	5.900.702
ИИ. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0450		1.322.558	1.374.398
ИИИ. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0452+0453+0454+0455+0456+0458)	0451	26	25.887.149	29.393.322
1. Добављачи - матична и зависна правна лица у земљи	0452		3.063.798	2.576.370
2. Добављачи - матична и зависна правна лица у иностранству	0453		10.254.323	11.792.424
3. Добављачи - остала повезана правна лица у земљи	0454		1.250.402	1.252.736
4. Добављачи - остала повезана правна лица у иностранству	0455		661.182	1.014.064
5. Добављачи у земљи	0456		5.811.834	6.874.255
6. Добављачи у иностранству	0457		4.843.290	5.880.471
7. Остале обавезе из пословања	0458		2.320	3.002
ИИИИ. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0459	27	7.999.458	8.880.747
ИИИИИ. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0460		1.146.310	1.618.629
ИИИИИИ. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	0461	28	6.987.963	8.506.087
ИИИИИИИ. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0462	29	3.237.852	3.799.475
Д. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0412+0416+0421-0420-0417-0415-0414-0413-0411-0402)>=0=(0441+0424+0442-0071)>=0	0463		-	-
Ђ. УКУПНА ПАСИВА (0424+0442+0441+0401-0463)>=0	0464		401.474.162	400.150.776
Е. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0465	21	113.012.309	108.101.006

Пратеће напомене од стране 10 до 70 су саставни део ових финансијских извештаја.

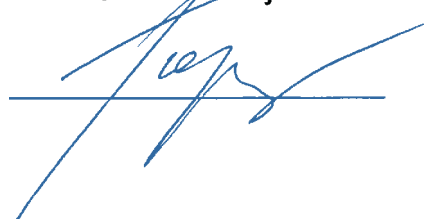
У Новом Саду,
дана 28. фебруара 2019. године

Лице одговорно за састављање
финансијских извештаја

Законски заступник

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Финансијски извештаји за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

БИЛАНС УСПЕХА

	АОП	Напомена	Година која се завршила	
			31. децембра 2018	2017
ПРИХОДИ И РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ				
(1002+1009+1016+1017)				
I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003+1004+1005+1006+1007+1008)	1002		258.523.448	215.836.203
			9.562.486	16.974.716
1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1003		58.413	19.443
2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1004		216.831	600.892
3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1005		102	161
4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1006		135.052	10.016.171
5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1007		8.424.284	6.276.036
6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	1008		727.804	62.013
II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1010+1011+1012+1013+1014+1015)	1009		248.477.040	198.452.051
1. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1010		1.146.373	1.111.629
2. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1011		15.826.450	12.560.739
3. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1012		26.702.899	21.952.875
4. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1013		536.311	591.444
5. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1014		170.938.052	137.769.953
6. Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту	1015		33.326.955	24.465.411
III. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ.	1016		2.257	26.380
IV. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1017		481.665	383.056
РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ				
(1019-1020-1021+1022+1023+1024+1025+1026+1027+1028+1029)>=0				
I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1018		226.386.000	186.182.516
II. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1019		8.077.143	15.725.908
III. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1020		1.613.042	967.698
IV. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1021		6.006.557	3.202.338
V. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	1022		-	-
VI. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1023		162.591.024	117.219.414
VII. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	1024		3.336.459	2.880.049
VIII. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	1025		15.245.145	14.361.093
IX. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1026	30	14.323.354	14.064.332
X. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1027	8.9	18.301.276	14.188.482
XI. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА	1028		618.876	861.981
XII. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1029	31	11.512.322	11.051.293
V. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001-1018)>=0	1030		32.137.448	29.653.687
Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1018-1001)>=0	1031		-	-

(наставља се)

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Финансијски извештаји за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

БИЛАНС УСПЕХА (наставак)

	АОП Напомена		Година која се завршила	
			31. децембра 2018	2017
Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1033+1038+1039)	1032	32	4.578.389	13.630.527
I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1034+1035+1036+1037)	1033		2.077.184	3.761.830
1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица	1034		2.026.867	3.558.484
2. Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица	1035		22.490	41.754
3. Приходи од учешћа у добитку зависних правних лица и заједничких аранжмана	1036		-	-
4. Остали финансијски приходи	1037		27.827	161.592
II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)	1038		765.027	1.101.732
III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1039		1.736.178	8.766.965
Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1041+1046+1047)	1040	33	5.427.179	7.574.284
I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1042+1043+1044+1045)	1041		1.694.814	3.016.359
1. Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима	1042		1.674.668	2.948.723
2. Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима	1043		12.735	40.043
3. Расходи од учешћа у губитку зависних правних лица и заједничких улагања	1044		-	-
4. Остали финансијски расходи	1045		7.411	27.593
II. РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1046		1.940.679	2.418.072
III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1047		1.791.686	2.139.853
Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032-1040)	1048		-	6.056.243
Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1040-1032)	1049		848.790	-
З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1050	34	1.016.559	307.888
И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1051		205.707	604.118
Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1052	35	969.970	931.953
К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1053	36	1.426.519	1.388.866
Л. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1030-1031+1048-1049+1050-1051+1052-1053)	1054		31.642.961	34.956.787
Љ. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1031-1030+1049-1048+1051-1050+1053-1052)	1055		-	-
М. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈИ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1056		-	-
Н. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈИ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1057		-	-
Њ. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1054-1055+1056-1057)	1058		31.642.961	34.956.787
О. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1055-1054+1057-1056)	1059		-	-
П. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1060	37	3.922.034	5.556.879
II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1061	37	1.653.438	2.045.123
III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1062	37	-	435.675
Р. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1063		-	-
С. НЕТО ДОБИТАК (1058-1059-1060-1061+1062)	1064		26.067.489	27.790.460
Т. НЕТО ГУБИТАК (1059-1058+1060+1061-1062)	1065		-	-
I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1066		-	-
II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1067		26.067.489	27.790.460
III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1068		-	-
IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1069		-	-
V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
1. Основна зарада по акцији	1070		0,160	0,170
2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1071		-	-

Пратеће напомене од стране 10 до 70 су саставни део ових финансијских извештаја.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Финансијски извештаји за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

	АОП	Напомена	Година која се завршила 31. децембра	
			2018	2017
A. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1064)	2001		26.067.489	27.790.460
II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1065)	2002		-	-
B. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
<i>а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима</i>				
1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме				
а) повећање ревалоризационих резерви	2003		72.748	1.189
б) смањење ревалоризационих резерви	2004		-	-
2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања				
а) добици	2005		4.531	19.568
б) губици	2006		-	-
3. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
а) добици	2007		-	-
б) губици	2008		-	-
4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава				
а) добици	2009		-	-
б) губици	2010		-	-
<i>б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима</i>				
1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања				
а) добици	2011		-	-
б) губици	2012		-	-
2. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање				
а) добици	2013		-	-
б) губици	2014		-	-
3. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока				
а) добици	2015		-	-
б) губици	2016		-	-
4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају				
а) добици	2017		477	2.505
б) губици	2018		-	-
I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017)-(2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018)>=0	2019		77.756	23.262
II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018)-(2003+2005+2007+2009+2009+2011+2013+2015+2017)>=0	2020		-	-
III. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2021		-	-
IV. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019-2020-2021)>=0	2022		77.756	23.262
V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020-2019+2021)>=0	2023		-	-
B. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001-2002+2022-2023)>=0	2024		26.145.245	27.813.722
II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002-2001+2023-2022)>=0	2025		-	-
Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2027+2028)=АОП 2024>=0 или АОП 2025>0				
1. Приписан већинским власницима капитала	2027		26.145.245	27.813.722
2. Приписан власницима који немају контролу	2028		-	-

Пратеће напомене од стране 10 до 70 су саставни део ових финансијских извештаја.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Финансијски извештаји за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године
(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

	АОП	Напомена	Година која се завршила	
			31. децембра 2018	2017
А.ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ				
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 3)	3001		476.318.584	404.083.903
1. Продаја и примљени аванси	3002		474.854.352	403.512.757
2. Примљене камате из пословних активности	3003		982.567	188.090
3. Остали приливи из редовног пословања	3004		481.665	383.056
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 5)	3005		441.057.925	349.374.755
1. Исплате добављачима и дати аванси	3006		222.503.666	169.771.567
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3007		15.357.756	14.188.115
3. Плаћене камате	3008		2.115.651	2.877.058
4. Порез на добитак	3009		5.306.655	3.328.363
5. Плаћања по основу осталих јавних прихода	3010		195.774.197	159.209.652
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I - II)	3011		35.260.659	54.709.148
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II - I)	3012		-	-
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА				
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3013		10.495.139	7.538.052
1. Продаја акција и удела (нето приливи)	3014		-	-
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3015		368.430	1.349.434
3. Остали финансијски пласмани (нето приливи)	3016		10.101.578	6.188.462
4. Примљене камате из активности инвестирања	3017		-	-
5. Примљене дивиденде	3018		25.131	156
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3019		47.164.889	44.514.493
1. Куповина акција и удела (нето одливи)	3020		-	-
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3021		43.100.975	28.481.297
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)	3022		4.063.914	16.033.196
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I - II)	3023		-	-
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II - I)	3024		36.669.750	36.976.441
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА				
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 5)	3025		50.372.081	48.907.496
1. Увећање основног капитала	3026		-	-
2. Дугорочни кредити (нето приливи)	3027	24	37.213.097	36.955.269
3. Краткорочни кредити (нето приливи)	3028	24	13.158.984	11.952.227
4. Остале дугорочне обавезе	3029		-	-
5. Остале краткорочне обавезе	3030		-	-
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 6)	3031		60.221.960	62.879.759
1. Откуп сопствених акција и удела	3032		-	-
2. Дугорочни кредити (нето одливи)	3033	24	39.952.348	35.994.429
3. Краткорочни кредити (нето одливи)	3034	24	13.239.092	22.795.802
4. Остале обавезе (нето одливи)	3035		-	-
5. Финансијски лизинг	3036	24	82.516	68.459
6. Исплаћене дивиденде	3037	22	6.948.004	4.021.069
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I - II)	3038		-	-
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II - I)	3039		9.849.879	13.972.263
Г. СВЕГА ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (3001+3013+3025)	3040		537.185.804	460.529.451
Д. СВЕГА ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ(3005+3019+3031)	3041		548.444.774	456.769.007
Ђ. НЕТО ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (3040-3041)	3042		-	3.760.444
Е. НЕТО ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (3041-3040)	3043		11.258.970	-
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3044		23.410.724	20.053.651
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3045		370.178	455.440
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3046		299.354	858.811
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3042-3043+3044+3045-3046)	3047		12.222.578	23.410.724

Пратеће напомене од стране 10 до 70 су саставни део ових финансијских извештаја.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Финансијски извештаји за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

	Компоненте капитала							
	АОП	Основни капитал	АОП	Резерве	АОП	Губитак	АОП	Нераспоређени добитак
Почетно стање на дан 01.01.2017. године								
а) дуговни салдо рачуна	4001	-	4037	-	4055	-	4091	-
б) потражни салдо рачуна	4002	81.530.200	4038	-	4056	-	4092	133.507.442
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствене политике								
а) исправке на дуговној страни рачуна	4003	-	4039	-	4057	-	4093	-
б) исправке на потражној страни рачуна	4004	-	4040	-	4058	-	4094	-
Кориговано почетно стање на дан 01.01.2017.								
а) кориговани дуговни салдо рачуна $(1a+2a-2б) \geq 0$	4005	-	4041	-	4059	-	4095	-
б) кориговани потражни салдо рачуна $(1б-2a+2б) \geq 0$	4006	81.530.200	4042	-	4060	-	4096	133.507.442
Промене у претходној 2017. години								
а) промет на дуговној страни рачуна	4007	-	4043	-	4061	-	4097	4.021.069
б) промет на потражној страни рачуна	4008	-	4044	-	4062	-	4098	27.790.460
Стање на крају претходне године 31.12.2017.								
а) дуговни салдо рачуна $(3a+4a-4б) \geq 0$	4009	-	4045	-	4063	-	4099	-
б) потражни салдо рачуна $(3б-4a+4б) \geq 0$	4010	81.530.200	4046	-	4064	-	4100	157.276.833
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствене политике								
а) исправке на дуговној страни рачуна	4011	-	4047	-	4065	-	4101	8.860.905
б) исправке на потражној страни рачуна	4012	-	4048	-	4066	-	4102	-
Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.2018. године								
а) кориговани дуговни салдо рачуна $(5a+6a-6б) \geq 0$	4013	-	4049	-	4067	-	4103	-
б) кориговани потражни салдо рачуна $(5б-6a+6б) \geq 0$	4014	81.530.200	4050	-	4068	-	4104	148.415.928
Промене у текућој 2018. години								
а) промет на дуговној страни рачуна	4015	-	4051	-	4069	-	4105	6.949.058
б) промет на потражној страни рачуна	4016	-	4052	-	4070	-	4106	26.067.489
Стање на крају текуће године 31.12.2018.								
а) дуговни салдо рачуна $(7a+8a-8б) \geq 0$	4017	-	4053	-	4071	-	4107	-
б) потражни салдо рачуна $(7б-8a+8б) \geq 0$	4018	81.530.200	4054	-	4072	-	4108	167.534.359

(наставља се)

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Финансијски извештаји за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ (наставак)

	Компоненте осталог резултата						УКУПАН КАПИТАЛ
	АОП	Ревалоризационе резерве	АОП	Актуарски добици или губици	АОП	Губици или добици по основу ХоВ расположивих за продају	
Почетно стање на дан 01.01.2017. године							
а) дуговни салдо рачуна	4109	-	4127	-	4217	66.519	
б) потражни салдо рачуна	4110	80.607	4128	122.912	4218	- 4235	215.174.642
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствене политике							
а) исправка на дуговној страни рачуна	4111	-	4129	-	4219	-	
б) исправке на потражној страни рачуна	4112	-	4130	-	4220	- 4236	-
Кориговано почетно стање на дан 01.01.2017.							
а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а+2а-2б)>=0	4113	-	4131	-	4221	66.519	
б) кориговани потражни салдо рачуна (1б-2а+2б)>=0	4114	80.607	4132	122.912	4222	- 4237	215.174.642
Промене у претходној 2017. години							
а) промет на дуговној страни рачуна	4115	-	4133	-	4223	-	
б) промет на потражној страни рачуна	4116	1.189	4134	19.568	4224	2.505 4238	23.792.653
Стање на крају претходне године 31.12.2017.							
а) дуговни салдо рачуна (3а+4а-4б)>=0	4117	-	4135	-	4225	64.014	
б) потражни салдо рачуна (3б-4а+4б)>=0	4118	81.796	4136	142.480	4226	- 4239	238.967.295
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствене политике							
а) исправке на дуговној страни рачуна	4119	-	4137	-	4227	-	
б) исправке на потражној страни рачуна	4120	-	4138	-	4228	- 4240	(8.860.905)
Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.2018. године							
а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а+6а-6б)>=0	4121	-	4139	-	4229	64.014	
б) кориговани потражни салдо рачуна (5б-6а+6б)>=0	4122	81.796	4140	142.480	4230	- 4241	230.106.390
Промене у текућој 2018. години							
а) промет на дуговној страни рачуна	4123	2.401	4141	-	4231	-	
б) промет на потражној страни рачуна	4124	72.748	4142	4.531	4232	3.932 4242	19.197.241
Стање на крају текуће године 31.12.2018.							
а) дуговни салдо рачуна (7а+8а-8б)>=0	4125	-	4143	-	4233	60.082	
б) потражни салдо рачуна (7б-8а+8б)>=0	4126	152.143	4144	147.011	4234	- 4243	249.303.631

Пратеће напомене од стране 10 до 70 су саставни део ових финансијских извештаја.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Отворено акционарско друштво Нафтна индустрија Србије, Нови Сад (у даљем тексту: Друштво), је вертикално интегрисана нафтна компанија која претежно послује у Републици Србији. Основне активности Друштва обухватају:

- Истраживање, развој и производњу сирове нафте и гаса,
- Производњу нафтних деривата,
- Трговину нафтним дериватима и гасом и
- Производњу и трговину електричном енергијом.

Остале активности односе се на продају осталих производа и услуга.

Друштво је основано Одлуком Владе Републике Србије од 7. јула 2005. године. Дана 2. фебруара 2009. године Гаспром Њефт је реализовао куповину 51% основног капитала Друштва чиме НИС а.д. постаје зависно друштво ПАО Гаспром Њефта. У марту 2011. године у складу са Уговором о продаји и куповини акција Друштва, ПАО Гаспром Њефт је реализовао куповину додатних 5,15% акција чиме је повећао своје учешће у власништву на 56,15%. Крајњи власник Друштва је ПАО Гаспром, Руска Федерација.

Друштво је регистровано као отворено акционарско друштво чије се акције котирају на Београдској берзи.

Ови финансијски извештаји одобрени су од стране генералног директора и биће презентовани на Скупштини акционара ради одобравања.

2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

2.1. Основе за састављање финансијских извештаја

Приложени финансијски извештаји за годину која се завршила 31. децембра 2018. године састављени су у складу са Законом о рачуноводству („Службени гласник РС“ бр. 62/2013), који захтева да финансијски извештаји буду припремљени у складу са свим преведеним Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ) као и другим прописима издатим од стране Министарства финансија Републике Србије. Осим поменутог, Закон захтева одређена приказивања и одређени третман рачуна и стања, што има за последицу додатна одступања од МСФИ као што следи:

- Друштво је ове финансијске извештаје саставило у формату прописаном од стране Министарства финансија Републике Србије,
- „Ванбилансна средства и обавезе“ су приказани на обрасцу биланса стања. Ове ставке по дефиницији МСФИ не представљају ни средства ни обавезе.

Сходно томе, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у потпуној сагласности са МСФИ.

Састављање финансијских извештаја у складу са Законом о рачуноводству Републике Србије захтева примену извесних кључних рачуноводствених процена. Оно, такође, захтева да Руководство користи своје просуђивање у примени рачуноводствених политика Друштва. Области које захтевају просуђивање већег степена или веће сложености, односно области у којима претпоставке и процене имају материјални значај за финансијске извештаје обелодањени су у напомени 3.

На дан потписивања финансијских извештаја, цена сирове нафте у односу на цену на дан 31. децембра 2018. године порасла је са 50,210 УСД/ббл на 65,375 УСД/ббл. Руководство прати ситуацију на тржишту и припрема различите сценарије у односу на сваку значајну промену цене нафте.

У обзир су узети сви догађаји након датума извештавања настали након 31. децембра 2018. године до 28. фебруара 2019. године, када су ови финансијски извештаји одобрени.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

2.2. Основе за припрему

Приложени финансијски извештаји састављени су по принципу историјског трошка осим за одређена финансијска средства и обавезе као и инвестиционе некретнине које су одмерене по фер вредности.

2.3. Извештавање о сегментима

О пословним сегментима извештава се на начин који је доследан интерном извештавању за потребе Главног доносиоца одлука („ГДО“). ГДО, који је одговоран за алокацију ресурса и оцену перформанси оперативних сегмената, чине Одбор директора и Саветодавни одбор Генералног директора. Главни индикатор за оцену перформанси оперативних сегмената је ЕБИТДА која се на регуларној бази подноси ГДО. Подаци о имовини и обавезама сегмената се не презентују ГДО на регуларној бази.

2.4. Сезонске операције

Друштво као целина није субјект са израженим сезонским флукуацијама.

2.5. Прерачунавање страних валута

(а) Функционална и валута приказивања

Билансне ставке које су укључене у финансијске извештаје Друштва се вреднују коришћењем валуте примарног економског окружења у којима ентитет послује („функционална валута“). Финансијски извештаји су презентовани у динарима („РСД“), који представља функционалну и презентациону валуту Друштва.

(б) Трансакције и стања

Трансакције у иностраној валути се прерачунавају у функционалну валуту применом девизних курсева важећих на дан трансакције или на дан процене вредности ако су ставке поново одмераване. Позитивне и негативне курсне разлике настале из измирења таквих трансакција и из прерачуна монетарних средстава и обавеза изражених у страним валутама на крају периода, признају се у билансу успеха.

Позитивне и негативне курсне разлике које настају по основу кредита и готовине и готовинских еквивалената и осталих монетарних средстава и обавеза приказују се у билансу успеха у оквиру позиције „Финансијски приходи/финансијски (расходи)“.

2.6. Нематеријална средства

(а) Лиценце и права (концесије)

Засебно стечене лиценце исказују се по историјској набавној вредности. Лиценце имају ограничен век трајања и исказују се по набавној вредности умањеној за акумулирану амортизацију. Амортизација се обрачунава применом пропорционалне методе, како би се трошкови лиценци расподелили у току њиховог процењеног века употребе.

Лиценце и права укључују права на истраживања и производњу нафте и природног гаса, која се амортизују у складу са условима одређене лиценце.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

(б) Софтвер

Овде пре свега спадају трошкови имплементације (САП) рачунарског софтвера. Стечене лиценце рачунарских софтвера капитализују се у износу трошкова насталих у стицању и стављању у употребу софтвера.

Ови трошкови се амортизују током њиховог процењеног века употребе (до 8 година).

2.7. Средства за производњу нафте и гаса

(а) Средства за истраживање и процењивање

Друштво користи методу капитализације трошкова успешних истраживања (the successful efforts method) за потребе рачуноводственог обухватања средстава за истраживање и процењивање (минералних ресурса).

Набавна вредност средстава укључује износ плаћен за потребе стицања лиценци за обављање послова истраживања и развоја.

Средства за истраживање и процењивање (минералних ресурса) укључују:

- Трошкове извођења топографских, геолошких и геофизичких студија, као и трошкове стицања права на имовину помоћу које се изводе поменуте студије;
- Трошкове поседовања и чувања недовршених ресурса;
- Накнаду за пружену услугу без обзира на резултате истраживања (Bottom hole contribution);
- Накнаду за пружену услугу само у случају тзв. „суве” бушотине (Dry hole contribution) и
- Трошкове бушења и опремања бушотина.

Трошкови настали у процесу проналажења, стицања и формирања резерви капитализују се на свако налазиште посебно. Када се комерцијалне резерве минералних ресурса потврде, капиталисани трошкови се расподељују у оквиру ставке истраживање. Ако се комерцијалне резерве не потврде, трошкови се исказују као расход. Трошкови бушотина настали у сврху истраживања лежишта минералних ресурса и накнаде исплаћене по основу уговора који предвиђа накнаду за пружену услугу без обзира на резултате истраживања (Bottom hole contribution) и уговора који предвиђа накнаду само у случају тзв. „суве” бушотине (Dry hole contribution) привремено се капитализују у складу са методом капитализације трошкова успешних истраживања (successful efforts method) и третирају као средства нафте и гаса у оквиру ставке некретнине, постројења и опрема.

Трошкови извођења топографских, геолошких и геофизичких студија, као и трошкови стицања права на имовину помоћу које се изводе поменуте студије, привремено се сматрају саставним делом средстава нафте и гаса док се минералне резерве не потврде, као и док се не потврди да су оне комерцијално исплативе.

Ако резерве нису пронађене, врши се провера обезвређења средстава за истраживање. Ако су пронађени угљоводоници и ако, након даље процене која може да предвиђа бушење додатних бунара/бушотина, постоји вероватноћа да се они могу искористити у комерцијалне сврхе, трошкови ће наставити да се исказују као средство нафте и гаса све док постоји задовољавајући/континуиран прогрес у процени комерцијалне исплативости угљоводоника. Сви трошкови који се исказују на овакав начин подлежу техничкој и комерцијалној провери, провери од стране руководства, као и провери да ли је дошло до умањења њихове вредности, и то најмање једном годишње, ради потврде да још увек постоји намера у погледу развоја, односно коришћења потврђене вредности. Када то није случај, трошкови се отписују.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Остали трошкови истраживања се исказују као расход у моменту настанка.

Средство за истраживање и процењивање (минералних ресурса) не класификује се више као такво када се техничка изводљивост и комерцијална исплативост екстракције минералног ресурса могу доказати. Пре рекласификације средства за истраживање и процењивање врши се провера да ли је дошло до обезвређења и сваки губитак по основу обезвређења се исказује.

(б) Развој основних и нематеријалних средстава

Трошкови развоја настају за потребе добијања приступа утврђеним резервама и за потребе обезбеђивања средства за извлачење, обраду, прикупљање и складиштење нафте и природног гаса. Трошкови развоја обухватају трошкове бушотина које „доносе” утврђене резерве и трошкове производних постројења.

Издаци за изградњу, инсталацију или комплетирање инфраструктурних објеката, као што су платформе, нафтоводи и бушење комерцијално исплативих нафтних бушотина су капитализовани у оквиру основних средстава у припреми према њиховој природи. Када је развој на одређеном нафтном пољу завршен, врши се пренос на основна средства намењена производњи. Амортизација се не обрачунава у току периода развоја.

(в) Средства за производњу нафте и гаса

Средства за производњу нафте и гаса обухватају средства за истраживање и процену, као и трошкове развоја, повезане са производњом потврђених резерви.

(г) Амортизација

На основна средства/нематеријална улагања намењена производњи нафте и гаса примењује се метода амортизације према учинку. Амортизација према учинку се заснива на потврђеним резервама, а то су резерве нафте, гаса и остале минералне резерве за које се процењује да ће бити надокнађене из постојећих средстава, користећи постојеће пословне методе. Нафта и гас се сматрају произведеним у моменту мерења на „Custody Transfer“-у или местима продаје на излазним вентилима резервоара на нафтним пољима.

(д) Обезвређивање – Средства за истраживање и процену

Тест обезвређења стицања права на истраживање се врши увек када постоје индикатори обезвређења. У сврху теста обезвређења, трошкови стицања права на истраживање, који су предмет процене, групишу се заједно са постојећим јединицама које генеришу добит према географском подручју у којем се налазе.

(е) Обезвређивање – Потврђена основна средства и нематеријална улагања намењена производњи нафте и гаса

Тест обезвређења потврђених основних средстава/нематеријалних улагања намењених производњи нафте и гаса се врши увек када постоје индикатори да је књиговодствена вредност ненадокнадива.

Губици по основу обезвређења се признају у износу у коме књиговодствена вредност премашује надокнадиву вредност средства. Надокнадива вредност је већа од фер вредности средства умањене за трошкове продаје и вредности у употреби. За сврху процене обезвређења, средства су груписана на најнижем нивоу на којем је могуће идентификовати новчане токове.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

2.8. Некретнине, постројења и опрема

Од дана оснивања, вредновање некретнина, постројења и опреме врши се по набавној вредности умањеној за исправке вредности по основу акумулиране амортизације и обезвређења, где је потребно. Набавна вредност укључује трошкове који се могу директно приписати набавци средства.

Накнадни трошкови се укључују у набавну вредност средства или се признају као посебно средство, у зависности од тога шта је применљиво, само када постоји вероватноћа да ће Друштво у будућности имати економску корист од тог средства и ако се његова вредност може поуздано утврдити. Књиговодствена вредност замењеног средства се искњижава. Сви други трошкови текућег одржавања терете биланс успеха периода у коме су настали.

Земљиште и уметничка дела се не амортизују. Амортизација других средстава се обрачунава применом пропорционалне методе како би се распоредила њихова набавна вредност до њихове резидуалне вредности током њиховог процењеног века трајања, и то:

Опис	Век трајања
Грађевински објекти	10 - 50
Машине и опрема	
- Производна и преносна опрема	7 - 25
- Намештај	5 - 10
- Возила	7 - 20
- Рачунари	5 - 10
Остало	3 - 10

Резидуална вредност и корисни век употребе средства се ревидирају, и по потреби коригују, на датум сваког биланса стања.

Књиговодствена вредност средства своди се одмах на његову надокнадиву вредност уколико је књиговодствена вредност већа од његове процењене надокнадиве вредности.

Добици и губици по основу отуђења средства утврђују се као разлика између новчаног прилива и књиговодствене вредности и исказују се у билансу успеха у оквиру Осталих прихода/(расхода) (напомене 35 и 36).

2.9. Умањење вредности нефинансијских средстава

Средства са неограниченим корисним веком употребе не подлежу амортизацији и тестирају се на умањење вредности једном годишње. За средства која подлежу амортизацији тестирање на умањење њихове вредности врши се када догађаји или измењене околности укажу да књиговодствена вредност можда неће бити надокнадива. Губитак због умањења вредности се признаје у висини износа за који је књиговодствена вредност средства већа од његове надокнадиве вредности. Надокнадива вредност је вредност већа од фер вредности средства умањене за трошкове продаје или вредности у употреби. За сврху процене умањења вредности, средства се групишу на најнижим нивоима на којима могу да се утврде одвојени препознатљиви новчани токови (јединице које генеришу готовину). Нефинансијска средства, осим гудвила, код којих је дошло до умањења вредности се ревидирају на сваки извештајни период због могућег укидања ефеката умањења вредности.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

2.10. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине се држе ради зараде од закупнине или ради повећања капитала, или ради и једног и другог.

Инвестиционе некретнине се претежно састоје од бензинских станица и пословних објеката датих у закуп на период преко годину дана.

Инвестициона некретнина се исказује по фер вредности. Промене фер вредности се признају у оквиру Осталих прихода/расхода. (напомена 35 и 36).

Накнадни издаци се капитализују само када је вероватно да ће будуће економске користи повезане са тим издацима припасти Друштву и да могу поуздано да се измере. Сви остали трошкови текућег одржавања терете трошкове периода у коме настану. Када инвестициону некретнину користи њен власник, она се рекласификује на некретнине, постројења и опрему, и њена књиговодствена вредност на дан рекласификације постаје њена затечена вредност која ће се надаље амортизовати.

2.11. Финансијски инструменти

(а) Кључни термини

Фер вредност је цена која би била наплаћена за продају имовине, односно плаћена за пренос обавезе у редовној трансакцији између учесника на тржишту на датум одмеравања. Најбољи доказ фер вредности је цена на активном тржишту. Активно тржиште је оно тржиште на коме се трансакције са имовином и обавезама одвијају довољно често и у обиму који обезбеђује информације о ценама на континуираној основи.

Фер вредност финансијских инструмената којима се тргује на активним тржиштима се одмерава као производ котиране цене за поједину имовину или обавезу и броја инструмената које субјекат поседује.

Технике процене вредности, као што су модели дисконтованог новчаног тока или модели засновани на недавним трансакцијама између независних страна или на разматрању финансијских података субјекта у који се инвестира, користе се за одмеравање фер вредности одређених финансијских инструмената за које нису доступне екстерне информације о тржишним ценама.

Трошкови трансакције су инкрементални трошкови који се директно могу приписати стицању, издавању или отуђењу финансијског инструмента. Инкрементални трошак је трошак који не би настао да се трансакција није десила.

Амортизовани трошак јесте износ у коме је финансијски инструмент био признат при почетном признавању, умањен за било које отплате главнице, плус обрачуната камата, а у случају финансијских средстава, умањен и за било која резервисања за очекиване кредитне губитке.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

(б) Класификација и одмеравање

Од 1. јануара 2018. године, Друштво класификује своја финансијска средства у следеће категорије одмеравања:

- она која се накнадно одмеравају према фер вредности (било кроз остали укупни резултат или кроз биланс успеха) и
- она која се одмеравају према амортизованом трошку.

Класификација зависи од пословног модела субјекта за управљање финансијским средствима и уговорених услова новчаних токова.

Рекласификација финансијских инструмената се врши само онда када дође до промене пословног модела за управљање портфолијом у целини. Рекласификација има проспективни ефекат и врши се од почетка првог извештајног периода након промене пословног модела. Друштво није мењало свој пословни модел ни у текућем ни у упоредном периоду, те нису вршене никакве рекласификације.

При почетном признавању, Друштво одмерава финансијско средство према његовој фер вредности, која је, у случају финансијских средстава која се не одмеравају по фер вредности кроз биланс успеха, увећана за трансакционе трошкове који се директно приписују стицању финансијских средстава. Трансакциони трошкови финансијских средстава која се одмеравају по фер вредности кроз биланс успеха приказују се као расходи периода у билансу успеха. Након почетног признавања, резервисање за очекиване кредитне губитке признаје се за финансијска средства која се одмеравају по амортизованом трошку и улагања у дужничке инструменте који се одмеравају по фер вредности кроз остали укупни резултат узрокујући непосредни губитак.

Дужнички инструменти

Накнадно одмеравање дужничких инструмента Друштва зависи од пословног модела за управљање имовином и карактеристика новчаног тока имовине.

Пословни модел одражава начин на који Друштво управља имовином у циљу генерисања новчаних токова, односно да ли је циљ Друштва: (i) само прикупљање уговорених новчаних токова из имовине („држање ради прикупљања уговорених новчаних токова“) или (ii) прикупљање како уговорених новчаних токова, тако и новчаних токова који су настали продајом имовине („држање ради прикупљања уговорених новчаних токова и новчаних токова од продаје“) или, уколико ни (i) ни (ii) није случај, финансијска средства се класификују као део „другог“ пословног модела и одмеравају се према фер вредности кроз биланс успеха.

Фактори које Друштво разматра приликом одређивања пословног модела обухватају сврху и структуру портфолија, претходно искуство о начину наплате новчаних токова предметне имовине, начин процене и управљања ризицима, као и начин на који се прати извршење и учинак датог средства.

У случају када пословни модел подразумева држање имовине ради прикупљања уговорених новчаних токова или држање ради прикупљања уговорених новчаних токова и новчаних токова од продаје, Друштво процењује да ли новчани токови представљају искључиво плаћање главнице и камате. Приликом ове процене, Друштво разматра да ли су уговорени новчани токови у складу са основним кредитним условима, односно да камата само обухвата накнаду за кредитни ризик, временску вредност новца, друге основне ризике кредитирања и маржу. Процена искључивог плаћања главнице и камате врши се при почетном признавању имовине и накнадно се не врши поновна процена.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Друштво класификује своје дужничке инструменте у три категорије одмеравања:

- Амортизовани трошак: Имовина која се држи ради прикупљања уговорених новчаних токова, при чему ти новчани токови представљају искључиво плаћање главнице и камате, одмерава се по амортизованом трошку. Приход од камате од ових финансијских средстава је признат као финансијски приход користећи методу ефективне каматне стопе. Било који добитак или губитак настао услед престанка признавања се признаје директно у билансу успеха и представља остале добитке/(губитке) заједно са позитивним и негативним курсним разликама. Губици по основу умањења вредности се приказују засебно.
- Фер вредност кроз остали укупни резултат (ОУР): Имовина која се држи ради прикупљања уговорених новчаних токова и продаје финансијских средстава, при чему новчани токови имовине представљају искључиво плаћање главнице и камате, одмерава се по фер вредности кроз остали укупни резултат. Промене у књиговодственој вредности се признају кроз остали укупни резултат, осим признавања добитака и губитака по основу обезвређења, прихода од камата и позитивних и негативних курсних разлика, који се признају кроз биланс успеха. Приликом престанка признавања финансијског средства, кумулативни добитак или губитак, који је претходно признат кроз остали укупни резултат, рекласификује се из капитала у добитак или губитак и признаје се као остали добитак/(губитак). Приход по основу камата на ова финансијских средстава се признаје у оквиру финансијских прихода, а одмерава методом ефективне каматне стопе. Позитивне и негативне курсне разлике исказују се кроз остали добитак/(губитак), док се трошкови по основу умањења вредности приказују засебно.
- Фер вредност кроз биланс успеха: Имовина која не испуњава услов за признавање према амортизованом трошку или фер вредности исказаној кроз остали укупни резултат одмерава се према фер вредности исказаној кроз биланс успеха. Добитак или губитак од дужничког улагања које се накнадно одмерава према фер вредности кроз биланс успеха признају се у билансу успеха и представљају у нето вредности у оквиру осталих добитака/(губитака) у периоду у коме су настали.

Готовина и готовински еквиваленти. Готовина и готовински еквиваленти обухватају новчана средства у благајни, депозите код банака по виђењу, и остала краткорочна високо ликвидна улагања са доспећем до три месеца или мање. Готовина и готовински еквиваленти књиже се по амортизованом трошку из разлога што: (i) држе се ради прикупљања уговорених новчаних токова, при чему ти новчани токови представљају искључиво плаћање главнице и камате и (ii) нису исказани према фер вредности кроз биланс успеха. Својства дозвољена искључиво законом немају утицаја на процену искључивог плаћања камате и главнице, осим уколико нису обухваћена уговорним условима, тако да се та својства примењују чак и уколико накнадно дође до измена у закону.

Потраживања од купаца и остала потраживања. Потраживања од купаца и остала потраживања почетно се признају према фер вредности и накнадно се исказују према амортизованом трошку, користећи методу ефективне каматне стопе, умањена за резервисања за умањење вредности. Потраживања од купаца представљају износе које купци дугују за продате производе и робу или пружене услуге у редовном току пословања. Уколико се наплата очекује у року од годину дана или краће (или у току редовног оперативног циклуса пословања, уколико он траје дуже), класификују се као текућа средства. У супротном, класификују се као стална средства.

Позајмице. Позајмице се почетно признају према фер вредности, умањеној за настале трансакционе трошкове, и накнадно се исказују према амортизованом трошку, коришћењем методе ефективне каматне стопе.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Обавезе према добављачима и друге обавезе. Обавезе према добављачима настају када друга уговорна страна изврши своје обавезе према уговору, и почетно се признају према фер вредности, док се накнадно исказују према амортизованом трошку, коришћењем методе ефективне каматне стопе. Обавезе према добављачима представљају обавезе плаћања за робу или услуге које се набављају од добављача у редовном току пословања. Обавезе према добављачима се класификују као текуће обавезе, уколико плаћање доспева у року од годину дана или мање (или у току редовног оперативног циклуса пословања, уколико он траје дуже). У супротном, класификују се као дугорочне обавезе.

Власнички инструменти

Друштво накнадно одмерава сва улагања у власнички капитал по фер вредности. Уколико руководство Друштва одлучи да се фер вредност добитка и губитка по основу улагања у власнички капитал прикаже у осталом укупном резултату, након престанка признавања улагања није могућа накнадна рекласификација добитка и губитка по основу фер вредновања у биланс успеха. Дивиденде од таквих улагања и даље се признају у билансу успеха као остали приход, када се установи право Друштва да прими исплату.

(в) Отпис

Отпис финансијских средстава се врши, у целости или делимично, када Друштво искористи све могућности наплате и закључи да не постоје разумна очекивања да је наплату могуће извршити. Отпис представља случај престанка признавања. Друштво може отписати финансијска средства која су и даље у процесу принудне наплате, тамо где Друштво покушава да наплати средства која уговорно потражује, међутим, где не постоје разумна очекивања да ће наплата бити извршена.

(г) Признавање и престанак признавања

Редовна куповина или продаја финансијских средстава се признаје на дан трансакције, односно на дан када се Друштво обавезе да изврши куповину или продају средства. Престанак признавања финансијских средстава се врши по истеку права на новчане токове од финансијских средстава, или по преносу истих, при чему Друштво преноси суштински све ризике и користи од власништва.

Финансијске обавезе престају да се признају када се затворе (тј. када се обавеза утврђена уговором измири, откаже или истекне њено важење).

Размена која се врши између Друштва и њених првобитних зајмодаваца дужничким инструментима са значајно различитим условима, као и значајне измене услова постојећих финансијских инструмената, рачуноводствено се обухвата као гашење првобитне финансијске обавезе и признавање нове финансијске обавезе. Услови су значајно измењени уколико се дисконтована садашња вредност новчаних токова под новим условима, укључујући све плаћене накнаде умањене за примљене накнаде, и дисконтована по оригиналној ефективној каматној стопи, разликује најмање 10% од дисконтоване садашње вредности преосталих новчаних токова проистеклих по основу првобитне финансијске обавезе. Уколико се размена дужничких инструмената или измена услова третира као укидање обавезе, сви трошкови или накнаде настали у вези са истим се признају као део добити или губитка приликом укидања. Уколико се размена дужничких инструмената или измена услова не третира као укидање, сви трошкови или накнаде настали у вези се истим коригују садашњу вредност обавезе и амортизују се током преосталог века трајања измењене финансијске обавезе.

Измене обавезе које немају за последицу укидање обавезе се рачуноводствено третирају као промена процене, применом кумулативне „catch-up“ методе, осим уколико је економска суштина разлике у књиговодственим вредностима приписана капиталним трансакцијама са власницима.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

(д) Модификација

Друштво понекад изнова преговара, или на други начин мења уговорене услове финансијских средстава. Друштво процењује да ли је измена уговорених новчаних токова значајна, имајући у виду, између осталог, следеће факторе: значајну промену каматне стопе или побољшање услова кредита, који у знатној мери утичу на кредитни ризик повезан са имовином, или пак значајан продужетак рока враћања зајма када зајмопримац нема финансијских потешкоћа.

Уколико се измењени услови значајно разликују, права на новчане токове од првобитног средства истичу, и Друштво престаје са признавањем првобитних финансијских средстава и врши признавање новог средства према његовој фер вредности. Било која разлика између књиговодствене вредности средства чије је признавање престало и фер вредности новог значајно измењеног средства се признаје у билансу успеха, осим уколико се суштина разлике односи на капиталне трансакције са власницима.

(е) Обезвређење финансијских средстава

Друштво унапред процењује ECL (очекивани кредитни губитак) по дужничким инструментима мереним по амортизованом трошку и фер вредности кроз остали резултат и признаје нето губитке по основу обезвређења на сваки датум извештавања. Мерење ECL одражава: (i) објективни износ пондерисан вероватноћом који се утврђује проценом опсега могућих резултата, (ii) временску вредност новца и (iii) све разумне и расположиве информације које су доступне без непотребних трошкова и напора на крају сваког извештајног периода а тичу се протеклих догађаја, текућих услова и предвиђених будућих услова.

Дужнички инструменти који се мере по амортизованом трошку и уговорна средства се приказују у билансу стања умањени за очекивани кредитни губитак. За дужничке инструменте који се мере по фер вредности кроз остали укупни резултат, промене у амортизованим трошковима, умањеним за очекивани кредитни губитак, признају се у извештају о укупном резултату а остале промене књиговодствене вредности се признају у осталом укупном резултату као добици умањени за губитке по дужничким инструментима мереним по фер вредности кроз остали укупни резултат.

- Општи модел обезвређења финансијских средстава - тростепени модел

Друштво примењује тростепени модел обезвређења који се базира на променама у кредитном квалитету након иницијалног признавања. Финансијски инструмент који није кредитно обезвређен при иницијалном признавању се класификује у Степен 1. Финансијска средства у Степену 1 имају очекивани кредитни губитак који се мери по вредности једнакој делу очекиваног кредитног губитка током целокупног животног века средства, који је последица могућих догађаја неизвршења обавеза у наредних 12 месеци или до истека уговора, уколико је тај период краћи („12-месечни ECL“). Уколико Друштво идентификује значајан пораст кредитног ризика након иницијалног признавања, средство се рекласификује у Степен 2 и његов очекивани кредитни губитак се мери на основу очекиваног кредитног губитка током целокупног животног века тог средства тј. до истека важења уговора али узимајући у обзир очекиване авансе, ако постоје („ECL целокупног животног века инструмента“).

Уколико Друштво утврди да је финансијско средство кредитно обезвређено, средство се рекласификује у Степен 3 и његов очекивани кредитни губитак се мери као ECL целокупног животног века.

Када се дефинише неизвршење обавеза у сврху утврђивања ризика од настанка неизвршења обавеза, Друштво примењује дефиницију неизвршења обавеза која је доследна са дефиницијом коришћеном за интерно управљање кредитним ризиком за релевантан финансијски инструмент и разматра квалитативне индикаторе (на пример, финансијске ковенанте), када је то прикладно.

У сврху мерења очекиваних кредитних губитака, процена очекиваних новчаних мањкова одржава новчане токове очекиване из колатерала и других инструмената обезбеђења кредита који су део уговорних услова и који се не признају посебно.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Друштво признаје износ очекиваних кредитних губитака (или их укида) у извештају о укупном резултату, као добитак или губитак по основу обзвређења.

- Поједностављени приступ обезвређењу потраживања и потраживања по основу лизинга

Друштво примењује поједностављени приступ за потраживања од купаца и потраживања по основу лизинга и мери резервисања за губитке у износу који је једнак очекиваним кредитним губицима током целокупног животног века.

Друштво користи матрицу резервисања приликом израчунавања очекиваних кредитних губитака по основу потраживања од купаца. Друштво користи историјске кредитне губитке (кориговане на основу текућих података који се могу уочити како би приказали ефекте текућих услова и предвиђања будућих услова) за потраживања од купаца како би проценила 12-месечне очекиване кредитне губитке или очекиване кредитне губитке током целокупног животног века финансијских средстава, сходно томе шта је применљиво.

Књиговодствена вредност средства се умањује коришћењем рачуна исправке вредности а висина губитка се признаје у извештају о укупном резултату у оквиру продајних, опшних и административних трошкова.

Губици по основу обезвређења се укидају кроз извештај о укупном резултату уколико се износ губитка по основу обезвређења смањи а такво смањење се може приписати догађају који је настао након признавања обезвређења.

(ж) Рачуноводствене политике које су биле у примени до 31. децембра 2017. године

Друштво је применило МСФИ 9 ретроспективно, али је одлучило да неће кориговати упоредне податке. Сходно томе, већ обелодањени упоредни подаци су признати у складу са претходном рачуноводственом политиком Друштва.

Класификација

До 31. децембра 2017. године, Друштво је класификовало своја финансијска средства у следеће категорије:

- Готовина и готовински еквиваленти
- Зајмови и потраживања и
- Финансијска средства расположива за продају.

Класификација средстава зависила је од сврхе за коју се средства прибављају.

Одмеравање по почетном признавању се није променило након усвајања МСФИ 9.

Зајмови и потраживања су некотирана недеривативна финансијска средства са фиксним плаћањима или плаћањима која се могу одредити, осим оних које Друштво намерава да прода у догледном року. Након почетног признавања, зајмови и потраживања су исказивани по амортизованом трошку коришћењем методе ефективне каматне стопе.

Финансијска средства расположива за продају се књиже према фер вредности. Приход од камате по основу дужничких хартија од вредности расположивих за продају се обрачунава коришћењем методе ефективне каматне стопе и признаје се у билансу успеха за дату годину као финансијски приход. Дивиденде на власничка инструмента расположива за продају се признају у билансу успеха за дату годину као остали приход, када се установи право Друштва на исплату истих и постоји висока вероватноћа да ће дивиденде бити исплаћене. Сви други елементи промене фер вредности се признају кроз остали укупни резултат, све до престанка признавања улагања или обезвређивања, при чему се кумулативни добитак или губитак поново класификује из осталог укупног резултата у остали приход у билансу успеха за дату годину.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Умањење вредности

Друштво је на крају сваког извештајног периода процењивало да ли постоји објективни доказ да је дошло до умањења вредности финансијског средства или групе финансијских средстава. До умањења вредности финансијског средства или групе финансијских средстава је долазило само онда када је постојао објективни доказ о обезвређивању, као резултат једног или више случајева који су настали након почетног признавања средства (случај губитка), при чему је тај случај (или случајеви) губитка имао утицај на процењене будуће новчане токове финансијског средства или групе финансијских средстава, који се могао поуздано проценити. У случају улагања у власнички капитал који се класификује као расположив за продају, значајан или дуготрајан пад фер вредности хартије од вредности испод њене набавне вредности указивао је на умањење вредности средстава.

2.12. Залихе

Залихе се исказују по цени коштања или по нето продајној вредности у зависности од тога која је нижа. Цена коштања се утврђује применом методе пондерисаног просечног трошка. Цена коштања готових производа и производње у току обухвата трошкове утрошене сировине, директну радну снагу, остале директне трошкове и припадајуће режијске трошкове производње (засноване на нормалном коришћењу производног капацитета). У цену коштања учинака Друштва нису укључени трошкови позајмљивања.

Нето продајна вредност је процењена продајна цена у уобичајеном току пословања, умањена за припадајуће варијабилне трошкове продаје. Тестирање умањења вредности залиха, као на пример резервних делова, услед оштећености или застарелости се врши квартално. Губици услед умањења вредности се признају као Остали расходи (напомена 36).

2.13. Ванбилансна средства и обавезе

Ванбилансна средства/обавезе укључују: материјал примљен на обраду и дораду и остала средства која нису у власништву Друштва, потраживања/обавезе по инструментима обезбеђења плаћања као што су гаранције и други облици јемства.

2.14. Основни капитал

Друштво је регистровано као отворено акционарско друштво. Обичне акције се класификују као основни капитал.

2.15. Зарада по акцији

Друштво израчунава и обелодањује основну зараду по акцији. Основна зарада по акцији обрачунава се дељењем нето добитка који припада акционарима, имаоцима обичних акција Друштва, пондерисаним просечним бројем обичних акција емитованих у току периода.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

2.16. Резервисања

Резервисања за обнављање и очување животне средине и судске спорове се признају: када Друштво има постојећу законску или уговорну обавезу која је резултат прошлих догађаја; када је у већој мери вероватније него што то није да ће подмирење обавезе изискивати одлив средстава; када се може поуздано проценити износ обавезе. Резервисања се не признају за будуће пословне губитке.

Када постоји одређени број сличних обавеза, вероватноћа да ће подмирење обавеза изискивати одлив средстава се утврђује на нивоу тих категорија као целине. Резервисање се признаје чак и онда када је та вероватноћа, у односу на било коју од обавеза у истој категорији, мала.

Резервисање се одмерава по садашњој вредности издатка потребног за измирење обавезе, применом дисконтне стопе пре пореза која одражава текућу тржишну процену вредности за новац и ризике повезане са обавезом. Повећање резервисања због истека времена се исказује као трошак резервисања на терет биланса успеха Друштва.

2.17. Текући и одложени порез на добит

Трошкови пореза за период укључују текући и одложени порез. Пореска обавеза се признаје у билансу успеха, изузев износа који се односи на ставке директно признате у капиталу. У том случају се и одложена пореска обавеза признаје у капиталу.

Текући порез на добит се обрачунава на датум биланса стања на основу важеће законске пореске регулативе Републике Србије где Друштво послује и остварује опорезиву добит. Руководство периодично врши процену ставки садржаних у пореској пријави са становишта околности у којима примењива пореска регулатива подлеже тумачењу, и врши резервисање, ако је примерено, на основу износа за које се очекује да ће бити плаћен пореским органима.

Одложени порез на добит се признаје коришћењем методе обавеза, за привремене разлике које настану између пореске основице средстава и обавеза и њихових књиговодствених износа у финансијским извештајима. Међутим, уколико одложени порез на добит, под условом да није рачуноводствено обухваћен, проистекне из иницијалног признавања средства или обавезе у некој другој трансакцији осим пословне комбинације која у тренутку трансакције не утиче ни на рачуноводствену ни на опорезиву добит или губитак, тада се он рачуноводствено не обухвата.

Одложени порез на добит се одмерава према пореским стопама (и закону) које су на снази на датум биланса стања и за које се очекује да ће бити примењене у периоду у коме ће се одложена пореска средства реализовати или одложене пореске обавезе измирити.

Одложено пореско средство се признаје само до износа за који је вероватно да ће будућа добит за опорезивање бити расположива и да ће се привремене разлике измирити на терет те добити.

2.18. Примања запослених

(а) Обавезе за пензије

Друштво има план дефинисаних доприноса за пензије. Друштво издваја доприносе у друштвене пензионе фондове на обавезној основи. Када су доприноси уплаћени, Друштво нема даљу обавезу плаћања доприноса. Доприноси се признају као трошкови примања запослених онда када доспеју за плаћање. Више плаћени доприноси се признају као средство у износу који је могуће рефундирати или у износу за који се смањује будуће плаћање обавеза.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

(б) Бенефиције запослених дефинисане Колективним уговором

Друштво обезбеђује јубиларне награде, примања приликом пензионисања и остала примања у складу са Колективним уговором о раду. Право на ове накнаде је обично условљено остајањем запосленог лица у служби до старосне границе одређене за пензионисање односно до остварења минималног радног стажа. Очекивани трошкови наведених накнада се разграничавају током периода запослења. Актуарски добици и губици који проистичу из искуствених корекција и промена у актуарским претпоставкама књиже се на терет или у корист капитала у оквиру извештаја о укупном осталом резултату у периоду у коме су настали. Ове обавезе се процењују на годишњем нивоу од стране независних актуара применом метода пројектовања по јединици права. Садашња вредност обавезе по основу дефинисаних примања утврђује се дисконтовањем процењених будућих готовинских исплата применом каматних стопа на обвезнице и државне записе Републике Србије које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене и које имају рок доспећа који приближно одговара роковима доспећа повезаних обавеза.

(в) Бонуси запослених

Друштво признаје обавезу и трошак за бонусе на основу оцене испуњења постављених циљева сваког запосленог. Друштво признаје резервисање у случају уговорене обавезе или ако је ранија пракса створила изведену обавезу.

Крајем 2017. године, Друштво је започело нови трогодишњи (2018-2020) програм подстицаја руководиоца компаније који ће бити базирани на основу реализације постављених кључних индикатора ефикасности ("КПИ") (напомена 23).

2.19. Признавање прихода од уговора са купцима

Рачуноводствене политике примењене у 2018., од датума прве примене МСФИ 15 „Приходи по основу уговора са купцима“

Друштво признаје приход од продаје нафте, нафтних деривата, гаса и других производа и услуга, када изврши уговорену обавезу и када се изврши пренос контроле над робом и услугама. Код већине уговора, контрола над робом или услугама прелази на купца у одређеној тачки у времену и накнада постаје безусловна јер је само потребно да прође одређено време пре него што доспе на наплату.

Приход се признаје у износу цене трансакције. Цена трансакције представља износ накнаде, за коју Друштво очекује да има право у замену за пренос контроле над уговореном робом или услугама на купца, искључујући износе који су наплаћени у име трећих лица.

Приход се приказује умањен за порез на додату вредност, акцизу, повраћаје, рабате и попусте.

(а) Приход од продаје – велепродаја

Друштво производи и продаје нафту, петрохемијске производе, течни природни гас и електричну енергију на тржишту велепродаје. Приход од продате робе се признаје када Друштво пренесе контролу над робом, односно када је роба испоручена купцу, купац стекао пуна дискрециона права над робом и не постоје неиспуњене обавезе које могу утицати на прихватање робе од стране купца. Испорука се није догодила све док се роба не испоручи на назначено место, док се ризик застаревања и губитка не пренесе на велетрговца, и све док или велетрговац не прихвати производе у складу са купопродајним уговором, или не истекну рокови за прихватање робе, или док Друштво не буде имало објективне доказе да су сви критеријуми за прихватање робе испуњени.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Приходи од продаје са попустима се признају на основу цене наведене у уговору, умањене за процењене попусте на количину. При процени и одређивању попушта, користи се претходно искуство, употребом методе очекиване вредности, а приход се признаје само у мери у којој постоји висока вероватноћа да неће доћи до значајног укидања. Обавеза по основу рефундације се признаје за очекиване попусте на количину одобрену купцима на основу продаје реализоване до краја извештајног периода.

Сматра се да није присутан ниједан елемент финансирања пошто се продаја врши уз кредитни рок отплате у складу са тржишном праксом

Потраживање се признаје по испоруци робе, јер је то моменат када накнада постаје безусловна, и потребан је само проток времена до доспећа на наплату.

(б) Приход од продаје робе – малопродаја

Друштво послује преко ланца бензинских пумпи. Приход од продаје робе се признаје када Друштво прода производ купцу. У малопродаји се обично роба плаћа готовином или кредитном картицом. Друштво нуди купцу подстицаје преваходно у форми програма лојалности који су описани у одељку г).

(в) Приход од електричне енергије

Друштво продаје електричну енергију на краткорочној и дугорочној основи, под уговорним условима који су општеприхваћени у енергетској индустрији (применом билатералних терминских стандардизованих општих споразума Европске федерације трговаца енергијом („EFET“)). Највећи део продаје се одвија на тржишту на велико без структуриране трговине.

У складу са уговорним условима, уколико Друштво очекује да физички испоручи уговорену количину електричне енергије, приход се у финансијским извештајима признаје на бруто основи у тренутку испоруке. Све уговорене обавезе су испуњене у тренутку времена у коме купац оствари контролу над предметом уговора, односно Друштво изврши своју уговорену обавезу.

(г) Програм лојалности купаца

Друштво нуди програм лојалности у оквиру кога купци сакупљају наградне поене за извршене куповине, чиме остварују попуст на наредне куповине. Приход од награда поена се признаје када се поени искористе или када истекну након иницијалне трансакције. Цена трансакције се алоцира на продату робу и на наградне поене на основу њихове појединачне продајне вредности. Признавање уговорне обавезе за наградне поене врши се у тренутку продаје. Уговорне обавезе које проистичу из програма лојалности купаца су приказане у напомени 29.

(д) Приход од камата

Приход од камате се признаје на временски пропорционалној основи применом методе ефективне каматне стопе по основу свих дужничких инструмената, осим оних исказаних по фер вредности кроз биланс успеха. Ова метода разграничава, као део прихода од камате, све накнаде примљене између уговорних страна, које су саставни део ефективне каматне стопе, све остале премије или попусте.

Приход од камате на дужничке инструменте по фер вредности кроз биланс успеха, обрачунат по номиналној каматној стопи, признаје се као финансијски приход у билансу успеха.

Провизије које су саставни део ефективне каматне стопе обухватају провизије које Друштво прими или плати у вези са емисијом или стицањем финансијског средства, на пример провизије за процену кредитне способности, процену и евиденцију гаранција или средстава обезбеђења, преговарање услова инструмента или за обраду докумената трансакције.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Приход од камате се обрачунава применом ефективне каматне стопе на бруто књиговодствену вредност финансијског средства, осим (i) финансијских средстава којима је кредитни квалитет погоршан (Степен 3), за које се приход од камате обрачунава применом ефективне каматне стопе на њихов амортизовани трошак, умањен за резервисања за очекиване кредитне губитке и (ii) купљених или стечених финансијских средстава обезвређених у моменту иницијалног признавања, код којих се првобитна кредитно коригована ефективна каматна стопа примењује на амортизовани трошак.

Рачуноводствене политике које су примењиване до 31. децембра 2017.

Приход се признаје по фер вредности примљеног износа или потраживања, и представља износ који се потражује по основу продаје, исказан умањен за рабате, попусте, повраћаје робе и ПДВ. Друштво признаје приход онда када се приход може поуздано измерити, када је прилив будућих економских користи вероватан и када су испуњени специфични критеријуми за сваку од активности Друштва, као што је објашњено у наставку. Када се фер вредност робе која је примљена у оквиру неновчане трансакције не може поуздано измерити, приход се вреднује по фер вредности робе или услуге које су дате у замену.

Приход од продате робе се признаје у тренутку када се ризици и користи по основу власништва над робом пренесу, обично испоруком робе. Уколико Друштво прихвати да превезе робу на одређену локацију, приход се признаје предајом робе купцу на договореној локацији.

Приходи по основу пружених услуга се признају у периоду у коме су услуге пружене, у зависности од степена завршености који се утврђује на основу стварног обима пружених услуга у односу на укупан обим услуга који је уговорен.

2.20. Закупи

Закуп под условима под којима Друштво суштински преузима све ризике и користи од власништва класификује се као финансијски закуп. Приликом почетног признавања средство под закупом се одмерава по вредности нижој од његове фер вредности и садашње вредности минималних плаћања закупнина. Након почетног признавања средство се рачуноводствено обухвата у складу са одговарајућом рачуноводственом политиком.

Остали закупи спадају у категорију оперативних закупа тако да се средства под закупом не признају у билансу стања Друштва. Укупна плаћања по основу закупа исказују се на терет биланса успеха за годину и то на пропорционалној основи током периода трајања закупа.

2.21. Расподела дивиденди

Расподела дивиденди акционарима Друштва се признаје као обавеза у периоду у којем су акционари Друштва одобрили дивиденде.

2.22. Капитализација трошкова позајмљивања

Трошкови позајмљивања који се директно могу приписати стицању, изградњи или изради средстава, која се не вреднују по фер вредности и која захтевају дужи временски период да би била спремна за планирану употребу или продају (квалификована средства) се капитализују као део набавне вредности тих средстава. Сви остали трошкови позајмљивања се признају на терет резултата у периоду у коме су и настали.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

3. КЉУЧНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ И ПРОСУЂИВАЊА У ПРИМЕНИ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

Састављање финансијских извештаја у складу са МСФИ захтева да руководство примени извесне кључне рачуноводствене процене и претпоставке које утичу на исказане износе средстава и обавеза, обелодањивање потенцијалних средстава и обавеза на дан извештавања, као и на висину прихода и расхода у извештајном периоду.

Руководство континуирано ревидира поменуте процене и претпоставке позивајући се на претходна искуства и друге факторе који се оправдано могу користити за потребе процене књиговодствене вредности средстава и обавеза. Корекције рачуноводствених процена се признају у периоду у коме је процена ревидирана уколико промена утиче само на тај период, односно у периоду у коме је извршено ревидирање и каснијим периодима, ако су оба погођена.

Осим просуђивања која укључују процене, руководство врши и друга просуђивања у процесу примене рачуноводствених политика Друштва. Добијени резултати могу се разликовати од поменутих процена уколико се примењују другачије претпоставке или околности.

О просуђивањима и проценама које имају најзначајнији утицај на износе приказане у овим финансијским извештајима и садрже ризик да ће проузроковати материјално значајне корекције књиговодствених вредности средстава и обавеза, биће речи у даљем тексту.

3.1. Процена резерви нафте и гаса

Резерве нафте и гаса се не могу са извесношћу проценити те су инжењерске процене поменутих резерви подложне будућим ревизијама. Друштво процењује своје резерве нафте и гаса у складу са прописима донетим од стране Комисије за хартије од вредности САД (СЕЦ) који се односе на утврђене и потенцијалне резерве. Рачуноводствене мере (као што су амортизација, исцрпљивање залиха и отпис, као и процене обезвређења) које се заснивају на проценама потврђених резерви подложне су променама у зависности од будућих промена у проценама резерви нафте и гаса.

Утврђене резерве се дефинишу као процењене количине нафте и гаса за које геолошки и инжењерски подаци са прихватљивом сигурношћу показују да ће у будућим годинама бити придобиве тј. да се могу црпети из познатих лежишта при постојећим економским условима. У појединим случајевима биће потребна значајна нова улагања у додатне бушотине и пратећа постројења како би се омогућила производња нафте из поменутих резерви. Због постојања неизвесности и ограничене природе података који се односи на лежишта, процене подземних резерви су током времена подложне променама у складу са новим расположивим информацијама.

Резерве нафте и гаса директно утичу на износе обелодањене у финансијским извештајима, пре свега на амортизацију, исцрпљивање залиха и отпис, као и на трошкове обезвређења.

Амортизација средстава намењених производњи нафте и гаса применом методе јединица производње за свако нафтно поље врши се на основу доказаних разрађених резерви за трошкове разраде, односно на основу укупних доказаних резерви за трошкове настале у вези са стицањем доказаних резерви. Осим тога, процењене доказане резерве се користе за обрачун будућих токова готовине по основу истраживања и процењивања минералних ресурса, који служе као показатељ при утврђивању да ли је дошло до обезвређења налазишта.

Детаљно обелодањивање о резервама нафте и гаса није извршено обзиром да су ови подаци у складу са законом Републике Србије класификовани као државна тајна.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

3.2. Користан век употребе некретнина, постројења и опреме

Руководство процењује користан век употребе средства узимајући у обзир његов очекивани век употребе, процењену техничку застарелост, резидуалну вредност, физичку оштећеност и радно окружење у коме се средство налази.

Разлике између поменутих процена и стварних резултата могу материјално значајно да утичу на књиговодствену вредност некретнина, постројења и опреме, као и да доведу до корекција будућих стопа амортизације и расхода за годину.

Уколико се процењени корисни век употребе буде разликовао за 10% од процене руководства, амортизација за годину завршену на дан 31. децембра 2018. године биће већа/мања за РСД 1.668.418 (2017: РСД 1.277.411).

3.3. Обавезе за додатна примања запослених

Садашња вредност обавеза за додатна примања запослених зависи од бројних фактора који се одређују на актуарској основи коришћењем бројних претпоставки. Претпоставке коришћене приликом одређивања нето трошкова (прихода) укључују дисконтну стопу. Било које промене у овим претпоставкама утицаће на књиговодствену вредност обавезе.

Друштво одређује одговарајућу дисконтну стопу на крају сваке године. То је каматна стопа која треба да буде примењена приликом одређивања садашње вредности очекиваних будућих готовинских исплата за које се очекује да ће бити потребне у циљу измирења обавеза за пензије. Приликом одређивања одговарајуће дисконтне стопе, Друштво узима у разматрање каматне стопе на обезнице и државне записе Републике Србије које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене и које имају рок доспећа који приближно одговара роковима доспећа обавеза за пензије.

Да је при обрачуну садашње вредности обавеза за бенефиције запосленима коришћена дисконтна стопа од 6,70% (уместо коришћене 5,70%), садашња вредност обавеза за отпремнине би се смањила за 9,0%, односно 6,9% за јубиларне награде. У случају да примања запослених расту по стопи од 1%, садашња вредност обавеза за отпремнине би порасла за 10,3% односно 7,4% за јубиларне награде.

3.4. Обавезе за обнављање природних ресурса и заштита животне средине

Руководство Друштва врши резервисање за будуће трошкове уклањања постројења за производњу нафте и гаса, бушотина, цевовода и пратеће опреме и за враћање терена у првобитно стање на основу најбоље процене будућих трошкова и животног века средстава за производњу нафте и гаса. Процена будућих обавеза за обнављање природних ресурса је комплексна и захтева процену и просуђивање руководства о висини обавеза уклањања које ће настати за много година у будућности.

Промене у вредновању постојећих обавеза могу бити резултат промене процене времена настанка, будућих трошкова или дисконтних стопа коришћених приликом иницијалног вредновања.

Износ признатог резервисања јесте најбоља процена трошкова неопходних за измирење садашње обавезе на датум биланса засноване на важећим законима у свакој држави где су лоцирана оперативна средства Друштва, и такође је подложна изменама услед ревидирања и измена закона и регулативе и њихове интерпретације. Услед субјективног карактера ових резервисања постоји неизвесност у вези износа и процењеног времена настанка ових трошкова.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Уколико би дисконтна стопа коришћена за израчунавање садашње вредности обавеза за обнављање природних ресурса била 6,70% (уместо коришћене 5,70%) на годишњем нивоу, садашња вредност обавезе би се смањила за РСД 328.299.

3.5. Потенцијалне обавезе

Могуће је да на дан издавања ових финансијских извештаја постоје одређене околности које Друштву могу донети губитак, осим оних који настају као последица једног или више будућих догађаја. Руководство процењује поменуте потенцијалне обавезе на основу претпоставки односно просуђивања. При процењивању непредвиђених губитака по основу судских и пореских поступака у које је укључено Друштво, као и евентуалних потраживања односно захтева који могу довести до таквих поступака, Друштво након консултација са правним и пореским саветницима процењује основ за све евентуалне судске и пореске поступке односно потраживања, као и основ за накнаду која може бити тражена или очекивана у поменутим околностима. Уколико процена потенцијалне обавезе буде указивала на то да је вероватно да ће губитак настати и да се његов износ може поуздано проценити, процењени износ обавезе ће бити признат у финансијским извештајима Друштва. Уколико процена буде указивала на то да материјално значајан непредвиђени губитак није вероватан, али је у разумној мери могућ, односно вероватан је али се не може проценити, природа потенцијалне обавезе, као и процена износа евентуалног губитка уколико се исти може утврдити и материјално је значајан, се обелодањују. Уколико се непредвиђени губитак не може поуздано проценити, руководство признаје губитак у тренутку када му је на располагању информација која му омогућава да да разумну процену. Непредвиђени губитак чија је вероватноћа настанка мала се по правилу не обелодањује, осим уколико се не односи на гаранције, у ком случају се обелодањује и природа гаранције. Међутим, у одређеним околностима у којима се обелодањивање иначе не захтева, Друштво може да обелодани потенцијалне обавезе необичне природе које по мишљењу руководства и његовог правног саветника могу бити од значаја за акционаре и друга лица (напомена 40).

3.6. Надокнадива вредност некретнина, постројења и опреме

У складу са променама у цени сирове нафте на светском тржишту, руководство Друштва је извршило анализу осетљивости тих утицаја на надокнадиву вредност некретнина, постројења и опреме и на свеукупно пословање Друштва. На основу тренутно доступних информација и прогноза у кретању цена сирове нафте добијених од реномиране фирме, Руководство верује да на датум извештавања надокнадива вредност некретнина, постројења и опреме достиже своју садашњу вредност.

Анализа осетљивости на промене цене нафте је главни индикатор за обезвређење средстава. Према прогнози, уколико би цена нафте пала за 10 УСД/барел и даље постоји позитивна разлика између надокнадиве вредности некретнина, постројења и опреме и њихове садашње вредности (РСД 68,4 млрд).

Руководство ће наставити да константно прати флукуације у цени сирове нафте и њен утицај на пословање Друштва, са циљем адекватног предузимања мера за ублажавање утицаја уколико се наставе негативни трендови на тржишту.

3.7. Одмеравање очекиваних кредитних губитака по основу интеркомпанијских зајмова

Одмеравање очекиваних губитака по основу интеркомпанијских зајмова чини значајну процену Друштва, која подразумева утврђивање методологије и инпута података.

Друштво дефинише кредитне губитке по основу интеркомпанијских зајмова као разлику између укупних уговорних токова готовине који се дугују Друштву у складу са Уговором и укупних токова готовине које Друштво очекује да прими (тј. укупне мањкове готовине), дисконтоване на садашњу вредност.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Процена износа и временског периода када ће прилив настати укључује значајну процену, и узима у обзир ниво дуга као и процену чињеница као што су будући економски услови и вредност конкретнег бизниса, итд., за које не постоји доступно тржиште

Уколико би дисконтна стопа коришћена за израчунавање садашње вредности укупних мањкова готовине била 8,56% (уместо коришћене 7,56%) на годишњем нивоу, садашња вредност интеркомпанијских зајмова би се смањила за РСД 514.528.

4. ПРИМЕНА НОВИХ МСФИ

Рачуноводствене политике у примени од 1. јануара 2018. године

Усвајање МСФИ 9 „Финансијски инструменти“. Друштво је усвојило МСФИ 9, Финансијски инструменти, од 1. јануара 2018. године. Друштво је одлучило да не коригује упоредне податаке и признало је све корекције књиговодствених вредности финансијских средстава и обавеза у почетном стању нераспоређеног добитка, од датума прве примене стандарда, односно на дан 1. јануара 2018. године. Према томе, ревидирани захтеви МСФИ 7, Финансијски инструменти: Обелодањивања, примењени су само на текући период. Обелодањивања упоредних података су иста као и обелодањивања претходне године.

Усвајање МСФИ 15 „Приходи од уговора са купцима“. Друштво је применило поједностављен метод преласка на МСФИ 15 и изабрало је да примени практично поједностављење доступно за поменути метод преласка. Друштво ретроспективно примењује МСФИ 15 само на уговоре који нису реализовани до датума почетка иницијалне примене (1. јануар 2018. године).

Усвајање МСФИ 15 довело је до промена у рачуноводственим политикама (видети напомену 2.19) и није довело до било каквих значајних корекција у билансу успеха, те према томе није вршена корекција нераспоређене добити на дан 1. јануара 2018. године.

Значајне нове рачуноводствене политике које се примењују у текућем периоду и рачуноводствене политике које су се примењивале пре 1. јануара 2018. године описане су у напомени 2.

У табели у наставку извршено је усклађивање књиговодствене вредности сваке класе финансијских средстава, која су претходно одмерена у складу са МРС 39 и МРС 18 и нових износа утврђених након усвајања МСФИ 9 и МСФИ 15, на дан 1. јануара 2018. године.

	Књиговодствена вредност према МРС 39 и МРС 18 на дан 31. децембра 2017.	Поновно одмеравање	Књиговодствена вредност према МСФИ 9 и МСФИ 15 1. јануар 2018.	Ефекат на нераспоређену добит на дан 1. јануара 2018.
Дугорочни пласмани матичним и зависним правним лицима (напомена 6)	32.024.282	(7.542.125)	24.482.157	(7.542.125)
Остали дугорочни финансијски пласмани (напомена 13)	3.072.258	(371.818)	2.700.440	(371.818)
Одложена пореска средства (напомена 14)	2.487.491	1.584.231	4.071.722	1.584.231
Друга потраживања (напомена 6)	2.345.007	(412.465)	1.932.542	(412.465)
Остали краткорочни пласмани (напомена 6)	10.325.789	(2.118.728)	8.207.061	(2.118.728)
		(8.860.905)		(8.860.905)

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Ефекти поновног одмеравања у износу од РСД 8.860.905 представља очекиване кредитне губитке по основу:

- интеркомпанијских зајмова у износу од РСД 9.660.853,
- потраживања за камату по основу интеркомпанијских зајмова у износу од РСД 412.465 и
- стамбене кредите запосленима у износу од РСД 371.818.

Очекивани кредитни губици су обрачунати у складу са захтевима МСФИ 9.

Укупна одложена пореска средстава призната у осталом укупном резултату по основу привремених одбитних разлика насталих по основу прве примене МСФИ 9 износе од РСД 1.584.231.

Улагања у инструменте капитала. Друштво је одлучило да улагања у инструменте капитала којима се не тргује искаже према фер вредности кроз остали укупни резултат, у складу са МСФИ 9. Ови инструменти су претходно исказивани као хартије од вредности расположиве за продају. Промена фер вредности таквих инструмената више се неће рекласификовати у билансу успеха након њиховог обезвређивања или отуђења.

МСФИ 9 не омогућава изузеће да се инструменти капитала којима се не тргује одмеравају према трошку. Друштво је усвајањем МСФИ 9 поново одмерило сва таква улагања према фер вредности, и исказало их по фер вредност кроз остали укупни резултат.

Следећи измењени и допуњени стандарди су ступили на снагу 1. јануара 2018. године, без материјално значајног утицаја на Друштво:

- Измене и допуне МСФИ 2 „Плаћање акцијама“ (издате 20. јуна 2016. године и ступају на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године).
- Измене и допуне МСФИ 4 – „Примена МСФИ 9: Финансијски инструменти са МСФИ 4: Уговори о осигурању“ (издате 12. септембра 2016. године и ступају на снагу, у зависности од приступа, за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године, за субјекте који одлуче да примењују опцију привременог изузимања, или када субјекат први пут примењује МСФИ 9 за субјекте који одлуче да користе приступ преклапања).
- Циклус годишњег унапређења МСФИ 2014-2016.– Измене и допуне МСФИ 1 и МРС 28 (издате 8. децембра 2016. године и ступају на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године).
- IFRIC тумачење 22 „Трансакције у иностраној валути и авансно плаћање“ (издато 8. децембра 2016. године и ступа на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године).
- Измене и допуне МРС 40 – „Пренос инвестиционих некретнина“ (издате 8. децембра 2016. године и ступају на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године).

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

5. НОВИ РАЧУНОВОДСТВЕНИ СТАНДАРДИ

Издати су одређени нови стандарди и тумачења чија је примена на годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године обавезна, а које Друштво није раније усвојило.

Продаја или улагање средстава између инвеститора и његовог придруженог ентитета или заједничког улагања – Измене и допуне МСФИ 10 и МРС 28 (објављене 11. септембра 2014. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након датума који одреди Одбор за међународне рачуноводствене стандарде („IASB“)) Ове измене и допуне се односе на недоследности између захтева МСФИ 10 и МРС 28 по питању продаје или улагања средстава између инвеститора и његовог придруженог ентитета или заједничког улагања. Главна последица ових измена и допуна је да се целокупни добитак или губитак признају када се трансакција односи на обављање пословне активности. Делимичан добитак или губитак се признају када се трансакција односи на средства која нијесу кључна за обављање пословне активности, чак и када су поменута средства у власништву зависног ентитета. Друштво тренутно разматра утицај измена и допуна на своје финансијске извештаје.

МСФИ 16, Лизинг (објављен 13. јануара 2016. године и на снази за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године). Нови стандард поставља принципе за признавање, одмеравање, приказивање и обелодањивање закупа. У свим пословима лизинга корисник лизинга стиче право коришћења средстава на почетку лизинг периода и уколико се плаћања врше у току периода трајања лизинга, такође и финансирање. У складу са тим, МСФИ 16 искључује класификацију лизинга на оперативни или финансијски лизинг као што налаже МРС 17 и, уместо тога, уводи јединствени рачуноводствени модел за корисника лизинга. Корисник лизинга ће бити у обавези да призна: (а) средства и обавезе за све врсте лизинга са трајањем дужим од 12 месеци, осим уколико је основно средство мале вредности; и (б) амортизацију лизинг средства независно од камате на обавезе за лизинг у извештају о укупном резултату. МСФИ 16 значајно преузима рачуноводствене захтеве за даваоца лизинга изе МРС 17. У складу са тим, закуподавац наставља да класификује лизинг као оперативни или финансијски и да различито обухвата ова два типа лизинга. Друштво тренутно процењује утицај стандарда на своје финансијске извештаје.

IFRIC 23 „Неизвесност у вези са третманом пореза на добит“ (објављен 7. јуна 2017. године и на снази за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године). МРС 12 одређује како рачуноводствено обухватити текући и одложени порез, али не и како приказати ефекте неизвесности. Тумачење објашњава како се примењују захтеви за признавање и одмеравање према МРС 12 у случају када постоји неизвесност у погледу третмана пореза на добит. Ентитет треба да одлучи да ли ће разматрати сваки неизвесни порески третман засебно или у групи са једним или више других неизвесних пореских третмана, у зависности од тога који приступ боље предвиђа решавање неизвесности. Ентитет треба да претпостави да ће порески орган који има право да преиспита износе извршити контролу и да ће имати потпуно знање о свим релевантним чињеницама приликом поменуте контроле. Уколико ентитет закључи да није вероватно да ће порески орган прихватити неизвесни порески третман, ефекти неизвесности ће се одразити на одређивање опорезиве добити или губитка, пореских основица, неискоришћених пореских губитака или пореских стопа, коришћењем највероватнијег износа или очекиване вредности, у зависности од тога од које од тих метода субјекат очекује да ће на најбољи начин предвидети решавање неизвесности. Ентитет ће ефекат промене чињеница и околности или нове информације које утичу на просуђивање или процене у складу са тумачењем исказати као измену у рачуноводственој процени. Примери промена чињеница и околности или нове информације који могу захтевати ново преиспитивање просуђивања или процене обухватају, без ограничења на наведено, преиспитивање или поступци пореских органа, промене правила које су установили порески органи или истек права пореских органа на преиспитивање или поновно преиспитивање пореског третмана. Одсуство сагласности или несагласности пореских органа у вези са пореским третманом, у изолованом случају, мало је вероватно да може представљати промену чињеница и околности или нову информацију која утиче на оцену или предвиђање у складу са тумачењем. Друштво тренутно процењује утицај овог тумачења на своје финансијске извештаје.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Карактеристике плаћања унапред са негативном накнадом – Измене и допуне МСФИ 9 (објављене 12. октобра 2017. и на снази за годишње периоде који почињу на дан и након 1. јануара 2019. године). Ове измене и допуне омогућавају одмеравање по амортизованом трошку одређених зајмова и дужничких хартија од вредности који се могу унапред отплатити у износу испод амортизованог трошка, на пример по фер вредности или у износу који представља разумну накнаду плативу зајмопримцу, једнаку фер вредности ефекта повећања тржишне каматне стопе током преосталог века трајања инструмента. Поред тога, текст који је додат у стандарду, у основи закључака, поново потврђује постојеће смернице из МСФИ 9, то јест да ће измене или размене одређених финансијских обавеза које се мере по амортизованом трошку, а које за резултат немају престанак признавања, представљати добитак или губитак у извештају о укупном резултату. Према томе, субјекти који извештавају у већини случајева неће моћи да коригују ефективну каматну стопу током преосталог века трајања зајма како би избегли утицај на добит или губитак након измене зајма. Друштво тренутно процењује утицај ових измена и допуна на своје финансијске извештаје.

Измене и допуне МРС 28 „Дугорочна улагања у придружене ентитете или заједничка улагања“ (објављене 12. октобра 2017. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године). Ове измене и допуне појашњавају да субјекти који извештавају треба да примењују МСФИ 9 на дугорочне зајмове, преференцијалне акције и сличне инструменте који чине део нето улагања у ентитет који се обухвата методом удела пре него што могу умањити такву књиговодствену вредност за износ учешћа у губитку ентитета који премашује износ улагања инвеститора у редовне акције. Друштво не очекује да ће ове измене и допуне имати значајан утицај на своје финансијске извештаје.

Циклус годишњег унапређења МСФИ, 2015.-2017. – измене и допуне МСФИ 3, МСФИ 11, МРС 12 и МРС 23 (објављене 12. децембра 2017. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године). Измене и допуне мањег обима утичу на четири стандарда. Појашњава се МСФИ 3, односно да купац треба да поново одмери своје претходно улагање у заједничком подухвату када стекне контролу над ентитетом. Супротно томе, МСФИ 11 сада експлицитно објашњава да инвеститор не треба поново да одмерава претходно улагање када стекне заједничку контролу над заједничким подухватом, слично постојећим захтевима у случају када придружени ентитет постане заједнички подухват и обрнуто. Измењени и допуњени МРС 12 објашњава да субјекат признаје све последице пореза на добит по основу дивиденди, уколико је признао трансакције или догађаје који су генерисали поменути расподељиву добит, нпр. кроз биланс успеха или остали свеобухватни резултат. Сада је јасно да се овај захтев примењује у свим околностима докле год исплате у вези са финансијским инструментима који су класификовани као капитал представљају расподелу добити, а не само у случајевима када пореске последице произилазе из различитих пореских стопа које се односе на распоређену и нераспоређену добит. Ревидирани МРС 23 сада обухвата јасну смерницу да се позајмице стечене искључиво у сврху финансирања одређене имовине искључују из обједињавања општих трошкова зајмова који испуњавају услов за капитализацију, све док поменута имовина не буде у бити завршена. Друштво тренутно процењује утицај ових измена и допуна на своје финансијске извештаје.

Измене и допуне МРС 19 „Измене, смањења и исплате по основу планова“ (објављене 7. фебруара 2018. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године). Измене и допуне дефинишу како се одређују расходи по основу пензија у случају настанка промена дефинисаног плана уплата доприноса у пензиони план. Када настану измене плана - измене, смањење или исплате, МРС 19 захтева поновно одмеравање нето обавезе или средства по основу дефинисаног плана. Измене и допуне захтевају коришћење ажурираних претпоставки током поновног одмеравања како би се утврдили текући трошкови накнада и нето камате за преостали део извештајног периода након промене плана. Пре ових измена и допуна, МРС 19 није дефинисао како се утврђују ови расходи за период након промене плана. Тиме што захтева употребу ажурираних претпоставки, очекује се да ће измене и допуне обезбедити корисне информације корисницима финансијских извештаја. Друштво тренутно процењује утицај ових измена и допуна на своје финансијске извештаје.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Измене и допуне Концептуалног оквира финансијског извештавања (објављене 29. марта 2018. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године). Ревидирани Концептуални оквир обухвата ново поглавље о одмеравању; смернице за извештавање о финансијским резултатима; унапређене дефиниције и смернице – нарочито дефиницију обавезе; као и појашњења битних области, као што су улога руковођења, расуђивања и одмеравања неизвесности у финансијском извештавању.

Дефиниција пословања – Измене и допуне МСФИ 3 (објављене 22. октобра 2018. и на снази за аквизиције од почетка периода годишњег извештавања који почиње на дан или након 1. јануара 2020. године). Овим изменама и допунама мења се дефиниција пословања. Пословање се мора заснивати на улазним вредностима и независном процесу који заједно значајно доприносе способности креирања излазних вредности. Нове смернице обезбеђују оквир за процену постојања улазних вредности и независног процеса, укључујући и компаније у почетној фази пословања и које још нису произвеле излазне вредности. Организована радна снага мора постојати као услов да би се нешто класификовало као пословна активност, уколико не постоје излазне вредности. Дефиниција термина 'излазне вредности' је сужена тако да се фокусира на робу и услуге које се обезбеђују купцима, а које генеришу приход од улагања и друге приходе, док искључује повраћај у облику нижих трошкова и других економских користи. Такође, више није неопходно процењивати да ли су тржишни учесници способни да замене недостајуће елементе или интегришу стечене активности и средства. Ентитет може да примени 'тест концентрације'. Купљена средства не представљају пословање уколико је суштински сва фер вредност свих купљених средстава сконцентрисана на једно средство (или групу сличних средстава). Измене и допуне су проспективне и Друштво ће их примењивати и проценити њихов утицај од 1. јануара 2020. године.

Дефиниција материјалности – Измене и допуне МРС 1 и МРС 8 (објављене 31. октобра 2018. и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године). Измене и допуне појашњавају дефиницију материјалности и како се она примењује укључујући у дефиницију смернице које су до сада биле у другим у МСФИ. Потом, унапређена су објашњења уз дефиницију. Напокон, измене и допуне обезбеђују доследност дефиниције материјалности у свим МСФИ стандардима. Информација је материјално значајна уколико се може разумно очекивати да би њено изостављање, погрешно или нејасно навођење утицало на одлуке које примарни корисници финансијских извештаја за опште намене доносе на основу поменутих финансијских извештаја, који пружају финансијске информације о конкретном ентитету које извештава. Друштво тренутно процењује утицај ових измена и допуна на своје финансијске извештаје.

Осим ако горе није другачије наведено, не очекује се да ће нови стандарди и тумачења имати значајан утицај на финансијске извештаје Друштва.

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИКОМ

6.1. Фактори финансијског ризика

Пословање Друштва је изложено различитим финансијским ризицима: тржишни ризик (који обухвата валутни ризик, ризик каматне стопе и ризик готовинског тока), кредитни ризик и ризик ликвидности. Управљање ризицима у Друштву је усмерено на настојање да се у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта потенцијални негативни утицаји на финансијско пословање Друштва сведу на минимум.

За управљање ризицима задужен је део за финансије и финансијску контролу Друштва у оквиру Функције за економику, финансије и рачуноводство (у даљем тексту „ФЕПА“) и у складу са политикама одобреним од стране Друштва идентификује и процењује финансијске ризике и дефинише начине заштите од ризика тесно сарађујући са пословним јединицама Друштва.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

У току свог редовног пословања Друштво је изложено следећим финансијским ризицима:

- а) тржишни ризик (који обухвата ризик од промена курсева страних валута и каматни ризик);
- б) кредитни ризик и
- в) ризик ликвидности.

Тржишни ризик

Друштво је изложено тржишном ризику. Тржишни ризик проистиче из пословања са различитим а) валутама, б) каматним стопама, где су сваке од њих изложене општим и специфичним променама на тржишту. Руководство анализира и прати ниво ризика који је прихватљив, међутим овај приступ не искључује губитке који би настали услед значајних померања на тржишту.

Валутни ризик

Друштво послује у међународним оквирима и изложена је ризику промена курса страних валута који проистиче из пословања са различитим валутама, првенствено УСД и ЕУР. Ризик проистиче из будућих трговинских трансакција и признатих средстава и обавеза.

Руководство Друштва је установило политику за управљање валутним ризиком. Да би управљало валутним ризиком који проистиче из будућих трговинских трансакција и признатих средстава и обавеза, задужени у делу Функције ФЕПА за финансије уговарају најповољније курсеве за куповине ино валута који се уговарају на дневном нивоу у зависности од кретања курса тог дана. Валутни ризик настаје када су будуће трансакције и призната средства и обавезе исказане у валути која није функционална валута Друштва.

Друштво има кредите деноминоване у страним валутама, најзначајније у ЕУР које превасходно излажу Друштво валутном ризику. Валутном изложеношћу по основу кредита се управља по основу учешћа кредита деноминованим у функционалној валути Друштва у укупном кредитном портфолију.

Књиговодствена вредност финансијских инструмената (нето од исправке вредности) Друштва по валутама приказана је у следећој табели:

На дан 31. децембра 2018. године

	РСД	ЕУР	УСД	Остало	Укупно
Финансијска средства					
Стална средства					
Финансијски инструменти кроз ОУР	111.475	-	-	2.687	114.162
Дугорочни пласмани зависним правним лицима	754.936	22.524.143	-	-	23.279.079
Остали дугорочни финансијски пласмани	103.995	767.463	6.203	-	877.661
Дугорочна потраживања	8.979	-	-	-	8.979
Обртна средства					
Потраживања по основу продаје	23.442.989	3.527.685	530.978	107	27.501.759
Потраживања из специфичних послова	43.498	42.813	162.063	-	248.374
Друга потраживања	118.407	1.170.075	1.131	887	1.290.500
Краткорочни финансијски пласмани	2.124.193	3.504.407	-	-	5.628.600
Готовина и готовински еквиваленти	5.121.101	3.014.093	4.074.046	13.338	12.222.578
Финансијске обавезе					
Дугорочна резервисања и обавезе					
Дугорочне обавезе	(491)	(86.801.180)	(309.068)	(257.129)	(87.367.868)
Краткорочне обавезе					
Краткорочне финансијске обавезе	(2.218.536)	(5.831.968)	(52.628)	(38.836)	(8.141.968)
Обавезе из пословања	(10.441.916)	(14.599.210)	(802.124)	(43.899)	(25.887.149)
Остале краткорочне обавезе	(7.730.040)	(96.009)	(166.120)	(7.289)	(7.999.458)
Нето изложеност	11.438.590	(72.777.688)	3.444.481	(330.134)	(58.224.751)

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

На дан 31. децембра 2017. године

	РСД	ЕУР	УСД	Остало	Укупно
Финансијска средства					
Стална средства					
Инвестиције у остала правна лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	117.900	-	-	2.019	119.919
Дугорочни пласмани зависним правним лицима	-	32.024.282	-	-	32.024.282
Остали дугорочни финансијски пласмани	2.107.572	959.722	4.964	-	3.072.258
Дугорочна потраживања	8.412	-	-	-	8.412
Обртна средства					
Потраживања по основу продаје	21.522.594	7.385.002	827.079	999	29.735.674
Потраживања из специфичних послова	83.375	53.319	155.363	-	292.057
Друга потраживања	97.157	2.245.812	1.193	845	2.345.007
Краткорочни финансијски пласмани	7.713.679	2.668.129	-	-	10.381.808
Готовина и готовински еквиваленти	11.107.847	3.548.422	8.742.209	12.246	23.410.724
Финансијске обавезе					
Дугорочна резервисања и обавезе					
Дугорочне обавезе	(641)	(71.582.425)	(17.890.189)	(277.797)	(89.751.052)
Краткорочне обавезе					
Краткорочне финансијске обавезе	(2.298.661)	(5.824.653)	(44.061)	(31.814)	(8.199.189)
Обавезе из пословања	(16.068.483)	(6.285.561)	(6.976.115)	(63.163)	(29.393.322)
Остале краткорочне обавезе	(8.605.890)	(64.881)	(195.505)	(14.471)	(8.880.747)
Нето изложеност	15.784.861	(34.872.832)	(15.375.062)	(371.136)	(34.834.169)

Приликом прерачуна страних валута у РСД коришћени су следећи курсеви:

	На дан извештавања	
	31 децембар 2018.	31 децембар 2017.
ЕУР	118,1946	118,4727
УСД	103,3893	99,1155

Анализа осетљивости

Друштво је одлучило да обелодани информације о тржишној и потенцијалној изложености хипотетичком добитку/(губитку) од коришћења финансијских инструмената кроз анализу осетљивости.

Анализа осетљивости приказана ниже приказује хипотетички утицај на финансијске извештаје Друштва и добитак/(губитак) који ће се појавити услед промене курса а не промене у структури портфолија улагања и других варијабли на дан извештавања.

На дан 31. децембра 2018. године, уколико би био забележен раст/пад локалне валуте за 5% у односу на ЕУР, а све остале варијабиле биле непромењене, добит након опорезивања и капитал били би већа/мања за РСД 3.638.884 (2017: РСД 1.743.642), углавном због позитивних и негативних курсних разлика по основу прерачуна обавеза по кредитима деноминованим у ЕУР.

Током 2018. године, Друштво је отплатило кредите у УСД а нове кредите је повлачило у ЕУР. Такође, током 2018. набавке сирове нафте везане су за ЕУР.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Ризик каматне стопе

Кредити повучени по променљивим каматним стопама излажу Друштво каматном ризику новчаног тока. У зависности од нето задужености у неком временском периоду, било која промена основне каматне стопе (Еурибор или Либор) има пропорционални утицај на резултат Друштва. Да су каматне стопе на зајмове у страним валутама са променљивом каматном стопом биле за 1% више/ниже, са свим осталим параметрима непромењеним, резултат пре пореза на добит и капитал у 2018. години био би 862.976 РСД (2017: 940.437 РСД) нижи/виши, највише због виших/нижих трошкова камата на зајмове са променљивим каматним стопама.

Кредитни ризик

Друштво се излаже кредитном ризику, односно ризику да ће једна страна финансијског инструмента узроковати финансијски губитак другој страни, тиме што неће испунити своје обавезе.

Изложеност ризику настаје као резултат задуживања Друштва и других трансакција са сауговарачима, услед којих настају финансијска средства и ванбилансне кредитне обавезе.

Максимална изложеност кредитном ризику Друштва по врсти средстава исказана у садашњим вредностима финансијских средстава у билансу стања приказана је у следећој табели:

	31. децембра	
	2018	2017
Финансијски инструменти кроз ОУР	114.162	-
Инвестиције у остала правна лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	-	119.919
Дугорочни пласмани зависним правним лицима	23.279.079	32.024.282
Остали дугорочни финансијски пласмани	877.661	3.072.258
Дугорочна потраживања	8.979	8.412
Потраживања по основу продаје	27.501.759	29.735.674
Потраживања из специфичних послова	248.374	292.057
Друга потраживања	1.290.500	2.345.007
Краткорочни финансијски пласмани	5.628.600	10.381.808
Готовински еквиваленти и готовина	12.222.578	23.410.724
Укупно максимална изложеност кредитном ризику	71.171.692	101.390.141

Управљање кредитним ризицима. Кредитни ризик представља највећи појединачни ризик пословања Друштва; руководство у складу са тим пажљиво управља изложеношћу кредитном ризику. Кредитни ризик настаје из готовине и готовинских еквивалената, депозита код банака и финансијских институција, као и кредитне изложености у вези са купцима на велико и мало, укључујући ненаплаћена потраживања и извршене трансакције.

Лимити. Друштво дефинише нивое кредитних ризика које предузима, тако што поставља лимите на износе ризика који су прихватљиви у односу на једног зајмопримца. Кредитни лимит се утврђује за сваког купца појединачно, као максимални износ кредитног ризика, имајући у виду бројне карактеристике, као што су:

- Финансијски извештаји сауговарача;
- Скоринг код Агенције за привредне регистре, компаније НИС и/или D&B извештаја;
- Количина уписаних залога;
- Подаци о блокадама рачуна купца;
- Претходни односи са Друштвом;
- Планирани обим продаје;

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

- Дужина сарадње са Друштвом, укључујући старосну структуру, доспеће и постојање било каквих финансијских потешкоћа.

Потраживања од продаје, специфична и друга потраживања

На изложеност Друштва кредитном ризику у највећој мери утичу индивидуалне карактеристике сваког купца.

Друштво примењује поједностављен приступ МСФИ 9 за одмеравање очекиваних кредитних губитака, који користи исправку за очекиване губитке током века трајања.

У циљу одмеравања очекиваних кредитних губитака, потраживања од купаца, специфичних и других потраживања груписана су на основу заједничких карактеристика кредитног ризика и броја дана кашњења.

Очекиване стопе кредитних губитака се заснивају на профилима плаћања по основу продаје у периоду од 48 месеци пре 31. децембра 2018. године и 36 месеци пре 1. јануара 2018. године, као и одговарајућих претходних кредитних губитака претрпљених у наведеном периоду. Историјске стопе губитка нису кориговане у односу на информације о будућим макроекономским факторима, обзиром да нису установљене корелације које би значајно утицале на способност купаца да измире потраживања.

Резервисање за кредитне губитке у вези са потраживањима од купаца по основу продаје, специфичним и другим потраживањима се одређује у складу са матрицом резервисања која је приказана у табели у наставку. Матрица резервисања се заснива на броју дана доспелих потраживања:

	Стопа обезвређења	Бруто износ	Укупни ECL	Укупно потраживања од продаје, специфична и друга потраживања
Потраживања по основу продаје, специфична и друга потраживања:				
- недоспела	0,09%	26.492.782	(23.315)	26.469.467
- доспела до 30 дана	0,32%	1.100.903	(3.549)	1.097.354
- доспела од 31 до 90 дана	1,13%	339.340	(3.833)	335.507
- доспела од 91 до 270 дана	4,22%	345.983	(14.602)	331.381
- доспела преко 270 дана	95,74%	18.715.317	(17.908.393)	806.924
Укупно потраживања од продаје, специфична и друга потраживања		46.994.325	(17.953.692)	29.040.633

По правилу, потраживања која превазилазе одобрен кредитни лимит обезбеђена су или банкарском гаранцијом, авансним плаћањем или неком другом врстом обезбеђења.

Руководство Друштва редовно оцењује кредитни квалитет потраживања од продаје, специфичних и других потраживања узимајући у обзир анализу старосне структуре потраживања и дужину трајања пословног односа са Друштвом.

Руководство верује да су необезвређена потраживања од продаје, специфична и друга потраживања у потпуности наплатива.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

На дан 31. децембра 2017. године, старосна структура потраживања од продаје била је следећа:

	31. децембар 2017		
	Бруто	Исправка	Нето
Недоспела потраживања	27.477.190	-	27.477.190
Доспела потраживања:			
до 30 дана	1.971.504	-	1.971.504
од 1 до 3 месеца	203.314	(5.941)	197.373
од 3 месеца до 1 године	311.162	(233.462)	77.700
преко 1 године	7.642.349	(7.630.442)	11.907
Укупно	37.605.519	(7.869.845)	29.735.674

Промене на исправци вредности потраживања по основу продаје и потраживања за закуп су:

	Потраживања по основу продаје			
	Специфична исправка	Општа исправка	Потраживања за закуп	Укупно
На дан 1. јануара 2018. године	2.539.550	5.330.295	-	7.869.845
Рекласификација потраживања за лизинг на дан 1. јануар 2018. године	-	(72.630)	72.630	-
Резервисања за обезвређење потраживања	-	67.404	3.236	70.640
Укидање резервисања (напомена 34)	(96.696)	(591.739)	(15.724)	(704.159)
Дисконт потраживања (напомена 32)	-	(44.661)	-	(44.661)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	-	(1.150.262)	(533)	(1.150.795)
Курсне разлике	-	1.676	-	1.676
Остало	-	(637)	-	(637)
На дан 31. децембра 2018. године	2.442.854	3.539.446	59.609	6.041.909

	Потраживања по основу продаје		
	Специфична исправка	Општа исправка	Укупно
На дан 1. јануара 2017. године	3.894.367	13.526.789	17.421.156
Резервисања за обезвређење потраживања	-	406.046	406.046
Укидање резервисања (напомена 34)	-	(178.242)	(178.242)
Дисконт потраживања (напомена 32)	-	(164.147)	(164.147)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	-	(140.074)	(140.074)
Курсне разлике	-	36.498	36.498
Пренос са дугорочних потраживања	-	208.808	208.808
Пренос на инвестиције у придружена друштва	(1.349.735)	(8.362.950)	(9.712.685)
Остало	(5.082)	(2.433)	(7.515)
На дан 31. децембра 2017. године	2.539.550	5.330.295	7.869.845

Трошкови обезвређења или отписа су укључени у расходе од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха. Износи резервисања за обезвређење се углавном отписују када се више не очекује прилив готовине.

Максимална изложеност кредитном ризику на дан извештавања је књиговодствена вредност сваке класе наведених потраживања. Остале класе у оквиру потраживања по основу продаје, специфичних и других потраживања не садрже средства која су обезвређена.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

На дан 31. децембра 2018. потраживања из специфичних послова у износу од РСД 2.197.767 (31. децембра. 2017. године у износу од РСД 3.880.712) су у највећем делу обезвређена у вредности РСД 1.949.393 (31. децембра 2017. године РСД 3.588.655). 98% ових потраживања су старија од 5 година.

На дан 31. децембра 2017. године старосна структура других потраживања била је следећа:

	31. децембар 2017		
	Бруто	Исправка	Нето
Недоспела потраживања	1.542.588	-	1.542.588
Доспела потраживања:			
до 30 дана	21.987	(2.013)	19.974
од 1 до 3 месеца	11.111	(970)	10.141
од 3 месеца до 1 године	328.507	(101.776)	226.731
преко 1 године	12.145.504	(11.599.931)	545.573
Укупно	14.049.697	(11.704.690)	2.345.007

Промене на исправци вредности других потраживања су:

	Камата на дугорочне пласмане (краткорочни део)	Потраживања за друге камате	Остала потраживања	Укупно
На дан 1. јануара 2017. године	30.869	4.287.801	7.431.488	11.750.158
Резервисања за обезвређење осталих потраживања	4.668	73.550	63.290	141.508
Укидање резервисања (напомена 34)	-	(74.237)	(17)	(74.254)
Потраживања отписана током године као ненаплата	-	(101.760)	(61.632)	(163.392)
Курсне разлике	(1.355)	-	-	(1.355)
Остало	-	1.936	50.089	52.025
На дан 31. децембра 2017. године	34.182	4.187.290	7.483.218	11.704.690
На дан 1. јануара 2018. године	34.182	4.187.290	7.483.218	11.704.690
Одмеравање очекиваних губитака (напомена 4)	412.465	-	-	412.465
Кориговано на дан 1. јануара 2018. године	446.647	4.187.290	7.483.218	12.117.155
Резервисања за обезвређење осталих потраживања	39.379	5.853	13.680	58.912
Укидање резервисања (напомена 34)	(54.260)	(12.919)	(3.578)	(70.757)
Потраживања отписана током године као ненаплата	-	(2.048.409)	(92.703)	(2.141.112)
Курсне разлике	(1.051)	-	-	(1.051)
Остало	-	(720)	-	(720)
На дан 31. децембра 2018. године	430.715	2.131.095	7.400.617	9.962.427

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Остала финансијска средства по амортизованој вредности

Промене на исправци вредности дугорочних пласмана зависним правним лицима су:

	Укупно
На дан 1. јануара 2017. године	16.934
Резервисања за обезвређење пласмана зависним правним лицима	5.747
Курсне разлике	(1.026)
Остало	(21.655)
На дан 31. децембра 2017. године	-
На дан 1. јануара 2018. године	-
Одмеравање очекиваних губитака (напомена 4)	7.542.125
Кориговано на дан 1. јануара 2018. године	7.542.125
Укидање резервисања (напомена 34)	(96.974)
Пренос на краткорочни део	(3.384.402)
Курсне разлике	(17.703)
На дан 31. децембра 2018. године	4.043.046

Промене на исправци вредности краткорочних пласмана су:

	Краткорочни кредити зависним правним лицима	Краткорочни кредити у земљи	Текућа доспећа дугорочних кредита	Укупно
На дан 1. јануара 2017. године	196.399	2.019	-	198.418
Курсне разлике	(7.952)	-	-	(7.952)
На дан 31. децембра 2017. године	188.447	2.019	-	190.466
На дан 1. јануара 2018. године	188.447	2.019	-	190.466
Одмеравање очекиваних губитака (напомена 4)	-	-	2.118.728	2.118.728
Кориговано на дан 1. јануара 2018. године	188.447	2.019	2.118.728	2.309.194
Пренос са дугорочног дела	-	-	3.384.402	3.384.402
Курсне разлике	(87)	-	(5.330)	(5.417)
Остало	(188.360)	-	188.360	-
На дан 31. децембра 2018. године	-	2.019	5.686.160	5.688.179

Ризик ликвидности

Пројекција укупних токова готовине врши се на нивоу Друштва. Дирекција финансија прати континуирано ликвидност Друштва како би обезбедила довољно готовине за потребе пословања, уз одржавање нивоа неискоришћених кредитних линија, тако да Друштво не прекорачи дозвољени кредитни лимит код банака или услове из уговора о позајмицама. Овакво пројектовање узима у обзир планове Друштва у погледу измирења дугова, усклађивање са уговореним условима, усклађивање са интерно дефинисаним циљевима, и ако је применљиво, екстерне законске или правне захтеве као што су на пример валутна ограничења.

Вишак готовине изнад нивоа потребног за управљање обртним капиталом полаже се као вишак готовине на орочене депозите.

У табели ниже анализиране су финансијске обавезе на датум биланса стања Друштва које су груписане према датуму доспећа.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Износи приказани у табели представљају уговорне недисконтване новчане токове. Износи који доспевају на наплату у року од 12 месеци једнаки су њиховим књиговодственим износима, будући да ефекат дисконтовања није материјално значајан.

На дан 31. децембра 2018.	Уговорени				
	Садашња вредност	новчани токови	Мање од 1 године	1 - 5 година	Преко 5 година
Обавезе по кредитима	95.509.836	101.961.239	9.889.471	86.631.229	5.440.539
Обавезе из пословања и обавезе за дивиденде	29.659.457	29.659.457	29.659.457	-	-
	125.169.293	131.620.696	39.548.928	86.631.229	5.440.539
На дан 31. децембра 2017.					
Обавезе по кредитима	97.950.241	104.992.540	10.511.792	87.582.192	6.898.556
Обавезе из пословања и обавезе за дивиденде	33.165.630	33.165.630	33.165.630	-	-
	131.115.871	138.158.170	43.677.422	87.582.192	6.898.556

6.2. Управљање ризиком капитала

Циљ управљања капиталом је да Друштво задржи способност да настави да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би акционарима обезбедило повраћај (профит), а осталим интересним странама повољности, и да би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала.

Да би очувало односно кориговало структуру капитала, Друштво може да изврши корекцију исплата дивиденди акционарима, врати капитал акционарима, изда нове акције или, пак, може да прода средства како би смањило дуговање.

Капитал се прати на групном нивоу на основу коефицијента задужености, тј. односа нето дуговања и ЕБИТДА. Нето дуговање се израчунава када се укупна дуговања (укључујући краткорочне и дугорочне кредите) умање за готовину и готовинске еквиваленте и краткорочне депозите. ЕБИТДА се дефинише као добит пре одбитка камата и пореза на добит, амортизације, финансијских прихода (расхода) нето и других неоперативних прихода (трошкова).

На крају извештајних периода коефицијент задужености Друштва био је као што следи:

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Обавезе по кредитима – укупно	95.509.836	97.950.241
Минус: готовина и готовински еквиваленти (напомена 19)	(12.222.578)	(23.410.724)
Нето дуговања	83.287.258	74.539.517
ЕБИТДА	51.101.970	44.169.691
Коефицијент задужености	1,63	1,69

Друштво се обавезало (на нивоу Гаспром Њефт Групе) да одржава коефицијент укупне задужености и ЕБИТДА испод 3,0 за време трајања споразума о дугорочним кредитима са појединим пословним банкама. Друштво константно прати утврђене обавезе како би се одржао овај однос покривености дугова и до сада није било кршења ових обавеза.

У току године није било промене у приступу управљања ризиком капитала.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

6.3. Процена фер вредности

Фер вредност финансијских инструмената којима се тргује на активном тржишту (као што су хартије од вредности којима се тргује и хартије од вредности расположиве за продају) заснива се на котираним тржишним ценама на дан биланса стања. Котирана тржишна цена која се користи за финансијска средства Друштва представља текућу цену понуде.

Фер вредност финансијских инструмената којима се не тргује на активном тржишту утврђује се различитим техникама процене. Друштво примењује различите методе и утврђује претпоставке које се заснивају на тржишним условима који постоје на датум биланса стања. Котиране тржишне цене или котиране цене дилера за сличне инструменте користе се за дугорочне обавезе. Остале технике, као што су процењене дисконтоване вредности новчаних токова, користе се за одређивање фер вредности преосталих финансијских инструмената. Фер вредност терминских девизних уговора утврђује се применом котираних тржишних курсева на дан биланса стања.

Књиговодствена вредност потраживања по основу продаје, специфичних и других потраживања, и добављача и осталих обавеза из пословања сматра се да је једнака фер вредности услед њихове краткорочне природе. За већину дугорочних финансијских средстава и обавеза фер вредност не одступа значајно од њихове књиговодствене вредности.

7. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА

Испод су презентоване информације о пословним сегментима Друштва за године које се завршавају 31. децембра 2018. и 2017. године. Пословни сегменти су компоненте чији пословни резултат редовно прати главни доносилац Одлука (ГДО) и за које постоје засебне финансијске информације.

Пословне активности Друштва су организоване у два главна пословна сегмента: Upstream и Downstream.

Upstream (истраживање и производња) обухвата следеће операције Друштва: Истраживање, развој и производња сирове нафте и природног гаса и услуге на нафтним пољима. Downstream (прерада и маркетинг) обухвата прераду сирове нафте у нафтне деривате, те набавку, продају и транспорт сирове нафте и осталих нафтних деривата. Трошкови корпоративне администрације и сегмент Енергетика су презентовани у оквиру пословног сегмента прерада и маркетинг.

Секција Елиминације обухвата елиминације и друге корекције у вези са продајом међу сегментима и нереализоване профите настале од продаје сирове нафте и производа. Продаја међу сегментима се заснива на процењеним тржишним ценама.

ЕБИТДА представља ЕБИТДА-у Друштва. Руководство верује да ЕБИТДА представља користан показатељ пословања Друштва јер представља тренд резултата без приказивања утицаја одређених трошкова. ЕБИТДА представља добитак пре трошка камата, трошка пореза на добит, амортизације, финансијских прихода (расхода) нето и осталих неоперативних прихода (трошкова). ЕБИТДА је додатни не-МСФИ финансијски показатељ који руководство користи да оцени успешност пословања.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Резултати извештајних сегмената за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године дати су у прегледу који следи:

	Upstream	Downstream	Елиминације	Укупно
Приходи од продаје	51.441.537	257.671.514	(50.589.603)	258.523.448
Интерсегментни	49.659.488	930.115	(50.589.603)	-
Екстерни	1.782.049	256.741.399	-	258.523.448
ЕБИТДА (сегментни резултат)	36.676.144	14.425.826	-	51.101.970
Амортизација	(9.604.050)	(8.697.226)	-	(18.301.276)
Губици због обезвређења (напомена 35 и 36)	(3.471)	(65.200)	-	(68.671)
Отпис улагања у истраживање (напомена 9)	(57.075)	-	-	(57.075)
Финансијски расходи, нето	(164.035)	(684.755)	-	(848.790)
Порез на добит	(171.417)	(5.404.055)	-	(5.575.472)
Сегментни добитак (губитак)	26.773.827	(706.338)	-	26.067.489

Резултати извештајних сегмената за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године дати су у прегледу који следи:

	Upstream	Downstream	Елиминације	Укупно
Приходи од продаје	43.927.105	216.969.850	(45.060.752)	215.836.203
Интерсегментни	41.956.055	3.104.697	(45.060.752)	-
Екстерни	1.971.050	213.865.153	-	215.836.203
ЕБИТДА (сегментни резултат)	28.182.125	15.987.566	-	44.169.691
Амортизација	(5.507.982)	(8.680.500)	-	(14.188.482)
Добици (губици) због обезвређења (напомена 35 и 36)	2.378	(232.749)	-	(230.371)
Отпис улагања у истраживање (напомена 9)	(568.493)	-	-	(568.493)
Финансијски приходи, нето	317.956	5.738.287	-	6.056.243
Порез на добит	(2.177.957)	(4.988.370)	-	(7.166.327)
Сегментни добитак	20.358.559	7.431.901	-	27.790.460

ЕБИТДА за године које се завршавају 31. децембра 2018. и 2017. године је усаглашена у табели испод:

	Година која се завршила	
	31. децембра	
	2018	2017
Нето добит	26.067.489	27.790.460
Порез на добит	5.575.472	7.166.327
Остали расходи	1.426.519	1.388.866
Остали приходи	(969.970)	(931.953)
Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	205.707	604.118
Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	(1.016.559)	(307.888)
Финансијски расходи	5.427.179	7.574.284
Финансијски приходи	(4.578.389)	(13.630.527)
Трошкови амортизације	18.301.276	14.188.482
Остали неоперативни трошкови, нето*	663.246	327.522
ЕБИТДА	51.101.970	44.169.691

* Остали неоперативни трошкови, нето се већином односе на трошак резервисања, укидање резервисања, исправку вредности потраживања, приходе од укидања потраживања и остало.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Анализа прихода од продаје нафте, гаса и нафтних деривата (са аспекта порекла тржишта купца) дата је у табели:

	Година која се завршила 31. децембра 2018.		
	Домаће тржиште	Извоз и међународна продаја	Укупно
Продаја сирове нафте	-	1.528.011	1.528.011
Продаја природног гаса	1.622.853	-	1.622.853
Малопродаја	-	-	-
Велепродаја	1.622.853	-	1.622.853
Продаја нафтних деривата	197.879.244	48.125.760	246.005.004
Малопродаја	63.956.088	-	63.956.088
Велепродаја	133.923.156	48.125.760	182.048.916
Приходи од закупа	474.818	-	474.818
Продаја електричне енергије	746.559	851.600	1.598.159
Остала продаја	7.030.571	264.032	7.294.603
Продаја укупно	207.754.045	50.769.403	258.523.448

	Година која се завршила 31. децембра 2017.		
	Домаће тржиште	Извоз и међународна продаја	Укупно
Продаја сирове нафте	-	1.705.444	1.705.444
Продаја природног гаса	2.314.509	-	2.314.509
Малопродаја	-	-	-
Велепродаја	2.314.509	-	2.314.509
Продаја нафтних деривата	157.882.002	35.709.801	193.591.803
Малопродаја	54.723.169	-	54.723.169
Велепродаја	103.158.833	35.709.801	138.868.634
Продаја електричне енергије	462.216	10.636.249	11.098.465
Остала продаја	6.880.806	245.176	7.125.982
Продаја укупно	167.539.533	48.296.670	215.836.203

Од укупног износа прихода од продаје нафтних деривата (велепродаја) у износу од РСД 182.048.916 (2017: РСД 138.868.634) приходи у износу од РСД 26.679.415 (2017: РСД 21.947.228) односе се на домаћег купца ХИП Петрохемија. Ови приходи чине велепродају у оквиру Downstream сегмента пословања.

Продаја електричне енергије највећим делом се односи на продају Energy Financing Team у износу од РСД 518.173 (2017: Gazprom Marketing & Trading Co., Ltd. у износу од РСД 10.015.978).

Остала продаја се углавном односи на продају допунског асортимана на бензинским станицама.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Седиште Друштва је у Републици Србији. Укупан приход од екстерних купаца на територији Републике Србије износио је РСД 207.754.045 (2017: РСД 167.539.533) док је укупан приход од екстерних купаца са територије других земаља износио РСД 50.769.403 (2017: РСД 48.296.670). Анализа укупног прихода од екстерних купаца са територије других земаља дата је у табели:

	Година која се завршила	
	31. децембра 2018	2017
Продаја сирове нафте	1.528.011	1.705.444
Продаја нафтних деривата (малопродаја и велепродаја)		
Бугарска	11.069.476	8.611.846
Босна и Херцеговина	12.319.667	8.550.726
Румунија	8.531.671	5.033.530
Хрватска	2.997.771	2.677.174
Швајцарска	2.777.082	2.642.440
Велика Британија	1.839.930	1.953.167
Македонија	1.726.618	1.614.993
Мађарска	1.810.152	1.035.140
Остала тржишта	5.053.393	3.590.785
	48.125.760	35.709.801
Продаја електричне енергије	851.600	10.636.249
Остали приходи	264.032	245.176
	50.769.403	48.296.670

Приходи од појединачних земаља укључених у остала тржишта нису материјално значајни.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

8. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА

	Улагања у развој	Концесије, патенти, лиценце, софтвер и остала права	Остала нематеријална улагања	Нематеријална улагања у припреми	Укупно
На дан 1. јануара 2017.					
Набавна вредност	6.617.839	7.812.985	951.010	6.728.622	22.110.456
Исправка вредности и обезвређење	(1.144.421)	(5.092.452)	(76.994)	(29.956)	(6.343.823)
Неотписана вредност	5.473.418	2.720.533	874.016	6.698.666	15.766.633
Година завршена дана 31. децембра 2017.					
Повећања	-	-	-	1.919.942	1.919.942
Активација	2.712.862	374.767	9.865	(3.097.494)	-
Амортизација	(421.073)	(972.356)	(20.943)	-	(1.414.372)
Пренос са некретнина, постројења и опреме (напомена 9)	-	-	-	29.786	29.786
Отуђења и отписи	-	-	-	(81.358)	(81.358)
Неотписана вредност	7.765.207	2.122.944	862.938	5.469.542	16.220.631
На дан 31. децембра 2017.					
Набавна вредност	9.330.701	8.165.992	960.875	5.515.048	23.972.616
Исправка вредности и обезвређење	(1.565.494)	(6.043.048)	(97.937)	(45.506)	(7.751.985)
Неотписана вредност	7.765.207	2.122.944	862.938	5.469.542	16.220.631
На дан 1. јануара 2018.					
Набавна вредност	9.330.701	8.165.992	960.875	5.515.048	23.972.616
Исправка вредности и обезвређење	(1.565.494)	(6.043.048)	(97.937)	(45.506)	(7.751.985)
Неотписана вредност	7.765.207	2.122.944	862.938	5.469.542	16.220.631
Година завршена дана 31. децембра 2018.					
Повећања	-	-	(370)	1.947.886	1.947.516
Активација	2.299.438	193.070	7.584	(2.500.092)	-
Амортизација	(758.279)	(837.574)	(21.243)	-	(1.617.096)
Пренос на некретнине, постројења и опрему (напомена 9)	-	-	-	(11.625)	(11.625)
Неотписана вредност	9.306.366	1.478.440	848.909	4.905.711	16.539.426
На дан 31. децембра 2018.					
Набавна вредност	11.630.139	8.301.639	968.089	4.951.217	25.851.084
Исправка вредности и обезвређење	(2.323.773)	(6.823.199)	(119.180)	(45.506)	(9.311.658)
Неотписана вредност	9.306.366	1.478.440	848.909	4.905.711	16.539.426

Нематеријална улагања у припреми са стањем на дан 31. децембра 2018. године у износу од РСД 4.905.711 (2017: РСД 5.469.542) се највећим делом односе на улагања у истраживање (непотврђене резерве) у износу од РСД 4.579.282 (2017: РСД 4.560.631).

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

9. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

а) *Некретнине, постројења и опрема по набавној вредности*

	Земљиште	Грађевински објекти	Машине и опрема	Некретнине, постројења и опрема припреми	Остале некретнине, уостројења и опрема	Улагања у туђе некретнине постројења и опрему	Аванси	Укупно
На дан 1. јануара 2017.								
Набавна вредност	10.769.717	166.064.135	106.150.666	25.290.900	75.517	431.292	2.062.604	310.844.857
Исправка вредности и обезвређење	(301.474)	(47.970.025)	(45.747.472)	(2.103.957)	(1.117)	(159.953)	(41.759)	(96.325.783)
Неотписана вредност	10.468.243	118.094.110	60.403.194	23.186.943	74.400	271.339	2.020.845	214.519.074
Година завршена дана 31. децембра 2017.								
Повећања	21.014	16.727.218	5.862.771	2.775.589	-	60.199	2.827.562	28.274.353
Обезвређење (напомена 35 и 36)	(145.510)	(26.637)	(1.006)	(19.855)	-	-	(3.023)	(196.031)
Амортизација	-	(6.261.289)	(6.444.494)	-	-	(68.327)	-	(12.774.110)
Пренос на нематеријална улагања (напомена 8)	-	-	-	(29.786)	-	-	-	(29.786)
Пренос на инвестиционе некретнине	(2.759)	(23.190)	-	-	-	-	-	(25.949)
Пренос на средства намењена продаји	(7.958)	(108.920)	(14.522)	-	-	-	-	(131.400)
Отуђења и отписи	(4.152)	(89.520)	(125.516)	(600.856)	-	-	(2.733.972)	(3.554.016)
Остали трансфери	-	(1.010.948)	1.010.948	-	-	-	-	-
Неотписана вредност	10.328.878	127.300.824	60.691.375	25.312.035	74.400	263.211	2.111.412	226.082.135
На дан 31. децембра 2017.								
Набавна вредност	10.630.202	181.307.667	112.287.936	27.313.677	75.517	491.491	2.148.358	334.254.848
Исправка вредности и обезвређење	(301.324)	(54.006.843)	(51.596.561)	(2.001.642)	(1.117)	(228.280)	(36.946)	(108.172.713)
Неотписана вредност	10.328.878	127.300.824	60.691.375	25.312.035	74.400	263.211	2.111.412	226.082.135
Година завршена дана 31. децембра 2018.								
Повећања	141.441	17.840.046	5.519.739	14.623.749	2.234	4.773	4.743.073	42.875.055
Повећања кроз бизнис комбинације	-	-	-	217.660	-	-	-	217.660
Процена вредности	-	85.161	-	-	-	-	-	85.161
Обезвређење (напомена 35 и 36)	-	(67.304)	(250)	(13.412)	-	-	-	(80.966)
Амортизација	-	(9.637.766)	(6.978.256)	-	-	(68.158)	-	(16.684.180)
Пренос са нематеријалних улагања (напомена 8)	-	-	-	11.625	-	-	-	11.625
Пренос на инвестиционе некретнине	(38.530)	(157.507)	-	-	-	-	-	(196.037)
Пренос на средства намењена продаји	(15.765)	(26.992)	(21.995)	(9.108)	-	-	-	(73.860)
Отуђења и отписи	(39.436)	(110.821)	(80.713)	(860.282)	(98)	(22)	(6.096.317)	(7.187.689)
Остали трансфери	(14.903)	14.903	-	-	-	-	-	-
Неотписана вредност	10.361.685	135.240.544	59.129.900	39.282.267	76.536	199.804	758.168	245.048.904
На дан 31. децембра 2018.								
Набавна вредност	10.660.018	198.580.407	117.308.009	41.282.441	77.653	496.173	790.744	369.195.445
Исправка вредности и обезвређење	(298.333)	(63.339.863)	(58.178.109)	(2.000.174)	(1.117)	(296.369)	(32.576)	(124.146.541)
Неотписана вредност	10.361.685	135.240.544	59.129.900	39.282.267	76.536	199.804	758.168	245.048.904

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

На дан сваког биланса стања Руководство Друштва процењује да ли постоји назнака да је надокнадива вредност некретнина, постројења и опреме пала испод књиговодствене вредности.

Друштво је на дан 31. децембра 2018. године извршило процену индикатора обезвређења имовине јединица које генеришу готовину („ЈГГ“) - за детаље видети напомену 3.6. Додатно, Друштво је извршило процену и признало обезвређење у износу од РСД 80.966 (2017: РСД 196.031) за технолошки и физички застарела и расходована средства.

Машине и опрема где је Друштво корисник лизинга по основу уговора о пословном закупу укључују следеће износе:

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Набавна вредност - капитализовани финансијски лизинг	582.295	475.007
Акумулирана амортизација	(220.663)	(165.330)
Садашња вредност	361.632	309.677

б) Инвестиционе некретнине по фер вредности

Инвестиционе некретнине се вреднују на датум биланса стања по фер вредности која представља тржишну вредност инвестиционе некретнине.

Кретања на инвестиционим некретнинама приказане су у табели испод:

	2018	2017
На дан 1. јануара	1.530.356	1.549.663
Добици по основу фер вредновања (напомене 35 и 36)	6.534	7.757
Преноси са некретнина, постројења и опреме	196.037	25.949
Отуђења	(1.405)	(56.089)
Остало	(1.422)	3.076
На дан 31. децембра	1.730.100	1.530.356

Инвестиционе некретнине исказане са стањем на дан 31. децембра 2018. године у износу од РСД 1.730.100 (31. децембра 2017. године: РСД 1.530.356) у највећем делу се односе на бензинске станице и пословне просторе дате у вишегодишњи закуп вредноване по фер вредности на дан извештавања.

Фер вредност инвестиционих некретнина

Инвестиционе некретнине, које чине бензинске станице и пословни простори, вредноване су по фер вредности на дан 31. децембра 2018. односно 2017. године. Позитиван ефекат вредновања по фер вредности признат је у корист осталих прихода (напомена 35).

Табела ниже приказује нефинансијска средства књижена по фер вредности која је мерена методом процене. Одмеравање фер вредности врши се према следећим хијерархијским нивоима:

- Котиране цене (некориговане) на активном тржишту за иста средства или исте обавезе (Ниво 1).
- Информације, осим котираних цена укључених у Ниво 1, које су засноване на доступним тржишним подацима за средства или обавезе, било директно (тј. цене) или индиректно (тј. изведене из цена) (Ниво 2).
- Информације о средству или обавези које нису засноване на доступним тржишним подацима (тј. недоступне информације) (Ниво 3).

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Одмеравање по фер вредности на дан 31. децембра 2018. године извршено је на основу следећих информација:

	Котиране цене на активном тржишту за иста средства (Ниво 1)	Друге значајне доступне информације (Ниво 2)	Значајне недоступне информације (Ниво 3)
Редовно одмеравање фер вредности			
Земљиште и грађевински објекти			
– Пословни простори и други објекти дати у закуп	-	986.418	-
– Бензинске станице	-	-	743.682
Укупно	-	986.418	743.682

Одмеравање по фер вредности на дан 31. децембра 2017. године извршено је на основу следећих информација:

	Котиране цене на активном тржишту за иста средства (Ниво 1)	Друге значајне доступне информације (Ниво 2)	Значајне недоступне информације (Ниво 3)
Редовно одмеравање фер вредности			
Земљиште и грађевински објекти			
– Пословни простори и други објекти дати у закуп	-	872.172	-
– Бензинске станице	-	-	658.184
Укупно	-	872.172	658.184

Технике процене фер вредности применом методологије 2. нивоа

Фер вредности пословних простора, станова и других објеката за издавање добијене применом методологије 2. нивоа произилазе из методе упоредивих трансакција. Продајне цене упоредивих објеката у непосредној близини коригују се за разлике у њиховим кључним карактеристикама као што је површина некретнине. Најзначајнија информација по овом приступу процене је цена по квадратном метру.

Одмеравање фер вредности применом значајних недоступних информација (методологија 3. нивоа)

Фер вредности бензинских станица добијене применом методологије 3. нивоа произилазе из методе употребних вредности, где је фер вредност бензинских станица одређена као садашња вредност будућих нето примања Друштва на основу дугорочних уговора о закупу. Најзначајнија информација при овом приступу процене је цена изнајмљивања по бензинској станици.

Кључне претпоставке коришћене за вредновање методом употребних вредности:

	2018	2017
Дугорочна стопа раста	0%	0%
Дисконтна стопа	14%	14%

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Усаглашавање промена у фер вредности средстава класификованих у ниво 3 фер вредности хијерархије:

	2018	2017
Стање на почетку године	658.184	631.678
Промена у фер вредности:		
Добици признати у билансу успеха, фер вредновање	6.534	3.788
Пренос са некретнина, постројења и опреме	81.407	22.484
Остало	(2.443)	234
Укупно повећање по основу фер вредновања средства	85.498	26.506
Стање на крају године	743.682	658.184

в) *Средства за производњу нафте и гаса*

Средства за производњу нафте и гаса обухватају средства за истраживање и процену, као и трошкове развоја, повезане са производњом потврђених резерви (напомена 2.7).

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

	Капитализовани трошкови истраживања	Капитализовани трошкови развоја	Укупно инвестиције у току (истраживање и развиј)	Производна средства	Остала пословна средства	Укупно
На дан 1. јануара 2017.						
Набавна вредност	16.409.984	4.385.516	20.795.500	115.864.815	22.129	136.682.444
Исправка вредности и обезвређење	-	(876)	(876)	(27.422.504)	(20.309)	(27.443.689)
Неотписана вредност	16.409.984	4.384.640	20.794.624	88.442.311	1.820	109.238.755
Година завршена 31. децембра 2017.						
Повећања	3.188.714	13.479.375	16.668.089	765.325	-	17.433.414
Пренос са инвестиција у току	(4.059.755)	(14.908.872)	(18.968.627)	18.968.627	-	-
Остали преноси	(29.077)	44.180	15.103	(33.137)	-	(18.034)
Обезвређење	-	(10.703)	(10.703)	-	-	(10.703)
Амортизација	-	-	-	(5.450.354)	-	(5.450.354)
Отпис улагања у истраживање (напомена 7)	(568.493)	-	(568.493)	-	-	(568.493)
Отуђења и отписи	(71.724)	(39.122)	(110.846)	(49.242)	-	(160.088)
	14.869.649	2.949.498	17.819.147	102.643.530	1.820	120.464.497
На дан 31. децембра 2017.						
Набавна вредност	14.874.546	2.951.585	17.826.131	135.319.515	22.129	153.167.775
Исправка вредности и обезвређење	(4.897)	(2.087)	(6.984)	(32.675.985)	(20.309)	(32.703.278)
Неотписана вредност	14.869.649	2.949.498	17.819.147	102.643.530	1.820	120.464.497
Година завршена 31. децембра 2018.						
Повећања	4.541.289	13.003.379	17.544.668	117.748	-	17.662.416
Пренос са инвестиција у току	(4.892.273)	(14.136.238)	(19.028.511)	19.056.693	(15)	28.167
Остали преноси	(43.248)	(675.033)	(718.281)	1.791.710	666	1.074.095
Процена вредности	-	-	-	85.161	-	85.161
Обезвређење	-	(3.471)	(3.471)	-	-	(3.471)
Амортизација	-	-	-	(9.566.607)	-	(9.566.607)
Отпис улагања у истраживање (напомена 7)	(57.075)	-	(57.075)	-	-	(57.075)
Пренос на инвестиционе некретнине	-	-	-	(114.709)	-	(114.709)
Отуђења и отписи	(17.101)	(36.909)	(54.010)	(142.745)	(50)	(196.805)
	14.401.241	1.101.226	15.502.467	113.870.781	2.421	129.375.669
На дан 31. децембра 2018.						
Набавна вредност	14.401.241	1.103.654	15.504.895	156.367.336	22.742	171.894.973
Исправка вредности и обезвређење	-	(2.428)	(2.428)	(42.496.555)	(20.321)	(42.519.304)
Неотписана вредност	14.401.241	1.101.226	15.502.467	113.870.781	2.421	129.375.669

Обезвређење истраживања у износи од РСД 57.075 највећим делом односи се на отпис средстава за производњу у Србији због неизвесне одрживости комерцијалне производње (2017: РСД 568.493 највећим делом у износу од РСД 461.615 се односи на отпис средстава за производњу у Србији).

НИС А.Д.- Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

10. УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ ЗАВИСНИХ ПРАВНИХ ЛИЦА

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Учешћа у капиталу зависних правних лица:		
- У акцијама	3.457.576	3.457.576
- У уделима	13.389.990	13.389.990
	16.847.566	16.847.566
<i>Минус: Исправка вредности</i>	(3.421.980)	(3.421.980)
	13.425.586	13.425.586

Учешћа у капиталу зависних правних лица са стањем на дан 31. децембра 2018. године односе се на улагања у акције/уделе следећих друштава:

Назив	Учешће у %	Учешће	Исправка вредности	Неотписана вредност
О Зоне а.д. Београд, Србија	100%	3.457.576	(1.172.263)	2.285.313
НИС Петрол е.о.о.д. Софија, Бугарска	100%	28.938	-	28.938
НИС Петрол СРЛ, Букурешт, Румунија	100%	997	-	997
НИС Петрол д.о.о., Бања Лука, БиХ	100%	1.030	-	1.030
Панон Нафтагас Кфт., Будимпешта, Мађарска	100%	2.232.672	(2.232.672)	-
НТЦ НИС-Нафтагас д.о.о. Нови Сад, Србија	100%	905.000	-	905.000
Нафтагас–Технички сервиси д.о.о. Зрењанин, Србија	100%	1.177.032	-	1.177.032
Нафтагас-Нафтни сервиси д.о.о., Нови Сад, Србија	100%	7.300.000	-	7.300.000
Нафтагас-Транспорт д.о.о. Нови Сад, Србија	100%	1.717.349	-	1.717.349
НИС Оверсиз, Москва, Русија	100%	9.856	-	9.856
Јадран-Нафтагас д.о.о. Бања Лука, БиХ	66%	71	-	71
Светлост, Бујановац, Србија	51%	17.045	(17.045)	-
		16.847.566	(3.421.980)	13.425.586

11. УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ ПРИДРУЖЕНИХ ЕНТИТЕТА И ЗАЈЕДНИЧКИМ ПОДУХВАТИМА

Књиговодствена вредност учешћа у капиталу придружених ентитета и заједничким подухватима на дан 31. децембра 2018. и 2017. године приказана је у табели испод:

		Процент учешћа	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Српска Генерација	Заједничко улагање	49%	1.038.800	1.038.800
ХИП Петрохемија	Придружен ентитет	20,86%	11.572.197	11.572.197
<i>Минус: исправка вредности</i>			(11.572.197)	(11.572.197)
Укупно инвестиције			1.038.800	1.038.800

Претежно место пословања обелодањених заједничких улагања и придружених ентитета је територија Републике Србије. Не постоје потенцијалне обавезе које се односе на интерес Друштва у заједничком улагању, као ни потенцијалне обавезе из самог улагања.

Serbskaya Generaciya

Током 2015. године Друштво и Центренергохолдинг из Руске Федерације основали су холдинг компанију Serbskaya Generaciya кроз коју ће заједно пословати са Термоелектраном - Топланом „ТЕ-ТО“ Панчево са пројектованим капацитетом од 208 MW. У октобру 2017. године потписан је уговор по принципу „кључ у руке“ са Шангај Електрик Групом и започета је фаза пројектовања. Пројекат ће бити финансиран преко кредита Гаспром банке (140 млн ЕУР) са роком отплате од 12 година. Завршетак радова се очекује до 30. августа 2020. године.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Хип Петрохемија

У складу са важећим законима Републике Србије, почетком октобра 2017. године стекли су се сви услови за пуну примену унапред припремљеног плана реорганизације предузећа ХИП Петрохемија а.д. Панчево. У складу са усвојеним планом промењена је и структура акцијског капитала предузећа ХИП Петрохемија, чиме је Друштво повећало своје учешће у капиталу. Након конверзије, НИС поседује 20,86% гласачких права у ХИП Петрохемији. Такође, Друштво има своје представнике у Одбору директора и Надзорном одбору остварујући на тај начин значајан утицај.

12. ДУГОРОЧНИ ПЛАСМАНИ МАТИЧНИМ И ЗАВИСНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Дугорочни пласмани зависним лицима у земљи	96.995	2.966.665
Дугорочни пласмани зависним лицима у иностранству	27.225.130	29.057.617
	27.322.125	32.024.282
<i>Минус: Обезвређење</i>	(4.043.046)	-
	23.279.079	32.024.282

Дугорочни пласмани зависним правним лицима исказани у РСД односе се на :

	Валута	31. децембар 2018	31. децембар 2017
<i>У земљи</i>			
О Зоне а.д. Београд, Србија	ЕУР	96.995	2.966.665
		96.995	2.966.665
<i>У иностранству</i>			
НИС Петрол е.о.о.д. Софија, Бугарска	ЕУР	9.450.355	9.472.591
НИС Петрол СРЛ, Букурешт, Румунија	ЕУР	13.705.024	11.555.915
НИС Петрол д.о.о., Бања Лука, БиХ	ЕУР	3.632.903	7.059.772
Јадран-Нафтагас д.о.о., Бања Лука, БиХ	ЕУР	436.848	969.339
		27.225.130	29.057.617
		27.322.125	32.024.282

Дугорочни пласмани зависним правним лицима су одобрени са фиксном каматном стопом (2,1% годишње) и варијабилном каматном стопом (6М Еурибор + 2,9%), на период од 7 до 10 година од тренутка исплате последње транше. Исказана књиговодствена вредност дугорочних пласмана одговара њиховој фер вредности.

13. ОСТАЛИ ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Остали дугорочни пласмани	9.099	2.037.710
Дугорочни кредити дати запосленима	1.240.438	1.034.607
<i>Минус: Обезвређење</i>	(371.876)	(59)
	877.661	3.072.258

Дугорочни кредити дати запосленима на дан 31. децембра 2018. године у износу од РСД 1.240.438 (31. децембра 2017: РСД 1.034.607) се односе на бескаматне кредите односно кредите по каматној стопи 0,5% и 1,5% пласиране запосленима за потребе решавања стамбеног питања. Отплаћују се у месечним ратама. Наведени кредити су обезвређени у износу од РСД 371.818.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

14. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ

Анализа одложених пореских средстава и обавеза приказана је у табели:

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Одложена пореска средства :		
- Одложена пореска средства која ће бити призната у периоду дужем од годину дана	3.527.324	3.578.507
- Одложена пореска средства која ће бити призната у периоду до годину дана	1.016.432	1.387.464
	<u>4.543.756</u>	<u>4.965.971</u>
Одложене пореске обавезе:		
- Одложене пореске обавеза које ће бити признате у периоду дужем од годину дана	(2.138.581)	(2.478.480)
	<u>(2.138.581)</u>	<u>(2.478.480)</u>
Одложена пореска средства (нето)	<u>2.405.175</u>	<u>2.487.491</u>

Бруто кретања на одложеном порезу приказана су у табели испод:

	2018	2017
Стање на дан 1. јануара	2.487.491	4.059.076
Ефекат на укупни резултат (напомена 37)	(1.653.438)	(1.609.448)
Ефекат на остали укупни резултат	1.571.122	(652)
Остало	-	38.515
Стање на дан 31. децембра	<u>2.405.175</u>	<u>2.487.491</u>

Кретања на одложеним пореским средствима и обавезама у току године, без нетирања салда у оквиру исте јурисдикције, су:

	Разлика књиговодствене вредности НПО и Ревалориза- пореске основице	Резерве ционе	Укупно
<i>Одложене пореске обавезе</i>			
Стање 1. јануара 2017.	(2.598.440)	(14.224)	(2.612.664)
Настанак и укидање привремених разлика:			
- ефекат на укупни резултат (напомена 37)	134.394	-	134.394
- ефекат на остали укупни резултат	-	(210)	(210)
Стање на дан 31. децембра 2017.	<u>(2.464.046)</u>	<u>(14.434)</u>	<u>(2.478.480)</u>
Настанак и укидање привремених разлика:			
- ефекат на укупни резултат (напомена 37)	352.313	-	352.313
- ефекат на остали укупни резултат	-	(12.414)	(12.414)
Стање на дан 31. децембра 2018.	<u>(2.111.733)</u>	<u>(26.848)</u>	<u>(2.138.581)</u>

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

	Резерви- сања	Умањење вредности имовине	Порески кредит	Фер вредно- вање	Укупно
<i>Одложена пореска средства</i>					
Стање 1. јануара 2017.	967.556	930.193	4.762.252	11.739	6.671.740
Настанак и укидање привремених разлика					
- ефекат на укупни резултат (напомена 37)	13.624	18.935	(1.776.401)	-	(1.743.842)
- ефекат на остали укупни резултат	-	-	-	(442)	(442)
Остало	38.515	-	-	-	38.515
Стање на дан 31. децембра 2017.	1.019.695	949.128	2.985.851	11.297	4.965.971
Привремене одбитне разлике по основу одмеравања очекиваних кредитних губитака (напомена 4)	-	1.584.231	-	-	1.584.231
Кориговано на дан 1. јануара 2018.	1.019.695	2.533.359	2.985.851	11.297	6.550.202
Настанак и укидање привремених разлика					
- ефекат на укупни резултат (напомена 37)	(98.219)	(18.142)	(1.889.390)	-	(2.005.751)
- ефекат на остали укупни резултат	-	-	-	(695)	(695)
Стање на дан 31. децембра 2018.	921.476	2.515.217	1.096.461	10.602	4.543.756

Признавање одложених пореских средстава је извршено на основу петогодишњег бизнис плана и остварених пословних резултата који су руководству дали снажне индикаторе у погледу искоришћења пренетих пореских кредита.

Порески кредит представља износ у висини од 20% од капиталних инвестиција у периоду до 31. децембра 2013. године у складу са пореском регулативом Републике Србије и може бити искоришћен у периоду од 10 година.

15. ЗАЛИХЕ

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Материјал, резервни делови, алат и инвентар	28.080.706	25.436.957
Недовршена производња	4.923.492	3.961.298
Готови производи	13.042.863	7.998.501
Роба	3.227.243	1.002.172
Дати аванси	716.163	566.382
<i>Минус: исправка вредности залиха</i>	(4.830.527)	(4.947.683)
<i>Минус: исправка вредности датих аванса</i>	(217.327)	(259.237)
	44.942.613	33.758.390
Стална средства намењена продаји	15.094	5.986
<i>Минус: исправка вредности средстава намењених продаји</i>	(5.823)	(5.823)
	44.951.884	33.758.553

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Промене на рачунима исправке вредности су приказане у табели:

	Исправка вредности записа	Исправка вредности датих аванса	Исправка вредности намењених продаји	Укупно
На дан 1. јануара 2017.	5.038.463	257.942	-	5.296.405
Исправка вредности на терет расхода текућег периода (напомена 36)	3.097	6.974	-	10.071
Укидање исправке вредности у корист прихода текућег периода (напомена 35)	(316)	(1.940)	-	(2.256)
Остало	(93.561)	(3.739)	5.823	(91.477)
На дан 31. децембра 2017.	4.947.683	259.237	5.823	5.212.743
Исправка вредности на терет расхода текућег периода (напомена 36)	10.274	1.962	-	12.236
Укидање исправке вредности у корист прихода текућег периода (напомена 35)	(1.170)	(1.687)	-	(2.857)
Отписи и остало	(126.260)	(42.185)	-	(168.445)
На дан 31. децембра 2018.	4.830.527	217.327	5.823	5.053.677

16. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Матична и зависна правна лица у земљи	362.245	492.980
Матична и зависна правна лица у иностранству	2.652.897	3.448.600
Остале повезана правна лица у земљи	1.257.685	1.478.469
Остале повезана правна лица у иностранству	629.519	1.023.525
Потраживања од трећих лица у земљи	27.828.605	30.033.966
Потраживања од трећих лица у иностранству	812.717	1.127.979
	33.543.668	37.605.519
<i>Минус: исправка вредности</i>	(6.041.909)	(7.869.845)
	27.501.759	29.735.674

17. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Потраживања за камате	3.708.417	6.446.723
Потраживања од запослених	82.747	83.724
Остала потраживања	7.461.763	7.519.250
<i>Минус: исправка вредности</i>	(9.962.427)	(11.704.690)
	1.290.500	2.345.007

18. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Краткорочни финансијски пласмани матичним и зависним правним лицима	-	244.465
Краткорочни финансијски пласмани у земљи	25.658	2.019
Текућа доспећа дугорочних пласмана зависним правним лицима	9.091.634	2.604.610
Остали краткорочни финансијски пласмани	2.199.487	7.721.180
<i>Минус: Обезвредјење</i>	(5.688.179)	(190.466)
	5.628.600	10.381.808

Остали краткорочни финансијски пласмани на дан 31. децембра 2018. године најзначајније се односе на депозите са доспећем преко три месеца а мање од годину дана у износу РСД 2.122.960.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Наведени депозити односе се на депозите пласиране у динарима у пословним банкама са каматном стопом 4,65% годишње.

19. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Готовина у банци и благајни	5.621.606	14.432.604
Депозити са доспећем до 3 месеца	6.367.102	8.670.000
Новчана средства са ограниченим коришћењем	17.363	68.766
Остала новчана средства	216.507	239.354
	12.222.578	23.410.724

20. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Разграничени порез на додату вредност	1.567.844	1.099.407
Унапред плаћени трошкови	185.804	193.927
Унапред обрачунати приходи	314.496	185.641
Унапред плаћена акциза	2.743.082	1.790.447
Стамбени кредити и остала активна временска разграничења	351.369	947.661
	5.162.595	4.217.083

Разграничени порез на додату вредност са стањем на дан 31. децембра 2018. године у износу од РСД 1.567.844 (31. децембра 2017: РСД 1.099.407) је порез на додату вредност у примљеним фактурама које се евидентирају у текућем обрачунском периоду, а право на одбитак претходног пореза се остварује у наредном обрачунском периоду.

Унапред плаћена акциза на дан 31. децембра 2018. године у износу од РСД 2.743.082 (31. децембар 2017: РСД 1.790.447) се односе на акцизе плаћене за готове производе који се чувају у не-акцизном складишту и на акцизе плаћене за увозне производе које се користе у даљем процесу производње за шта ће средства бити враћена у блиској будућности.

21. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА И ПАСИВА

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Издате менице и гаранције	74.654.952	72.339.683
Примљене менице и гаранције	13.845.865	15.995.009
Имовина (у бившим републикама Југославије)	5.357.688	5.357.690
Потраживања (из бивших република Југославије)	6.347.969	6.085.575
Туђа роба у складишту и остала средства других лица	9.504.956	6.663.266
Средства за затварање поља у Анголи	1.361.966	1.332.018
Примљене хипотеке	1.179.150	-
Остала ванбилансна актива и пасива	759.763	327.765
	113.012.309	108.101.006

22. АКЦИЈСКИ КАПИТАЛ

Акцијски капитал представља капитал Друштва које је котирано на Београдској берзи. Номинална вредност акција је РСД 500.

Акцијски капитал на дан 31. децембра 2018. и 31. децембра 2017. године састоји се од 163.060.400 обичних акција.

Дивиденда обелодањена за годину која се завршила 31. децембра 2017. износи РСД 6.948.004 односно, РСД 42,61 по акцији. Расподела дивиденде је одобрена од стране Скупштине акционара дана 21. јуна 2018. године и исплаћена 27. августа 2018. године.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

23. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

Промене на дугорочним резервисањима су следеће:

	Обнављање природних ресурса	Заштита животне средине	Накнадна дугорочних примања запослених	Програм подстицаја запослених	Судски спорови	Укупно
Стање 1. јануара 2017. године	8.641.302	838.655	564.890	660.942	615.786	11.321.575
На терет биланса успеха	606.379	-	-	365.922	28.167	1.000.468
Повећања и корекција процене резервисања	762.585	-	-	-	-	762.585
Укинута у току године (напомена 35)	-	-	(168.854)	-	-	(168.854)
Актуарски добици признати у осталом укупном резултату	-	-	18.947	-	-	18.947
Измирење обавеза	(166.145)	(156.735)	(54.265)	-	(59.119)	(436.264)
Стање на дан 31. децембра 2017. године	9.844.121	681.920	360.718	1.026.864	584.834	12.498.457
Стање 1. јануара 2018. године	9.844.121	681.920	360.718	1.026.864	584.834	12.498.457
На терет биланса успеха	213.094	100.000	27.619	331.180	36.177	708.070
Повећања и корекција процене резервисања	117.748	-	-	-	-	117.748
Укинута у току године (напомена 35)	-	(24.528)	-	-	-	(24.528)
Актуарски губици признати у осталом укупном резултату	-	-	(4.531)	-	-	(4.531)
Измирење обавеза	(133.445)	(119.978)	(48.871)	(864.023)	(121.378)	(1.287.695)
Стање на дан 31. децембра 2018. године	10.041.518	637.414	334.935	494.021	499.633	12.007.521

Анализа резервисања:

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Дугорочна	10.079.405	9.660.582
Краткорочна	1.928.116	2.837.875
	12.007.521	12.498.457

(а) Резервисање за обнављање природних ресурса

Руководство Друштва процењује будуће новчане издатке за обнављање природних ресурса (земљишта) на налазиштима нафте и гаса, на основу претходних искустава на сличним радовима.

(б) Резервисања за заштиту животне средине

У складу са важећом законском регулативом, Друштво има обавезе по основу заштите животне средине. На дан извештавања Друштво је извршило резервисање по наведеном основу у износу од РСД 637.414 (31. децембра 2017: РСД 681.920) по основу процене руководства о висини неопходних трошкова чишћења и санације загађених локација Друштва.

(в) Програм дугорочних подстицаја запослених

У 2011. години Друштво је започело процес усаглашавања дугорочног програма подстицаја руководиоца Друштва. Након усаглашења готовински подстицаји ће бити базирани на основу реализације постављених кључних индикатора ефикасности („КПИ“) у периоду од три године. На дан 31. децембра 2018. године руководство Друштва је извршило процену садашње вредности обавеза везаних за нови трогодишњи подстицај запослених (2018-2020) у износу од РСД 494.021 (31. децембра 2017. године: РСД 1.026.864).

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

(г) Резервисања за судске спорове

На дан 31. децембра 2018. године Друштво је проценило вероватноћу негативних исхода судских спорова, као и износе потенцијалних губитака. Друштво је извршило додатно резервисање за судске спорове за које је процењен негативан исход спора у износу од РСД 36.177 (додатно резервисање у 2017: РСД 28.167). Процена Друштва је да исход судских спорова неће довести до значајнијих губитака преко износа за које је извршено резервисање на дан 31. децембра 2018. године.

(д) Резервисања за накнадна примања запослених

Накнаде запосленима:

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Отпремнине	96.176	95.668
Јубиларне награде	238.759	265.050
	334.935	360.718

Основне актуарске претпоставке које су коришћене:

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Дисконтна стопа	5,7%	4,65%
Будућа повећања зарада	2,0%	2,0%
Просечан будући радни век	15,2	15

	Отпремнине	Јубиларне награде	Укупно
Стање на дан 1. јануара 2017. године	71.573	493.317	564.890
Трошкови директно плаћених накнада	(6.282)	(47.983)	(54.265)
Актуарски добици признати у осталом укупном резултату	18.947	-	18.947
Укупно расходи /приходи признати у укупном резултату	11.430	(180.284)	(168.854)
Стање на дан 31. децембра 2017. године	95.668	265.050	360.718
Трошкови директно плаћених накнада	(10.138)	(38.733)	(48.871)
Актуарски губици признати у осталом укупном резултату	(4.531)	-	(4.531)
Укупно расходи признати у укупном резултату	15.177	12.442	27.619
Стање на дан 31. децембра 2018. године	96.176	238.759	334.935

Износ признат у укупном резултату:

	Година која се завршила	
	31. децембра 2018	2017
Текући трошкови накнада	26.200	40.457
Трошкови камата	16.247	38.022
Добици од промене плана доприноса	4.901	(1.367)
Актуарски добици (јубиларне награде)	(19.729)	82.845
Трошкови прошлих услуга	-	(328.811)
	27.619	(168.854)

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

24. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Дугорочни кредит - Гаспром Њефт	24.738.405	30.306.970
Банкарски кредити	67.908.442	65.097.573
Обавезе за финансијски лизинг	644.611	247.210
Минус: Текуће доспеће дугорочних финансијских обавеза (напомена 25)	(5.923.590)	(5.900.701)
	87.367.868	89.751.052

Промене на обавезама Друштва из финансијских активности приказане су као што следи:

	Дугорочни кредити	Краткорочни кредити (напомена 25)	Финансијски лизинг	Укупно
На дан 1. јануара 2017. године	102.720.929	13.299.546	142.528	116.163.003
Приливи	36.955.269	11.952.227	-	48.907.496
Одливи	(35.994.429)	(22.795.802)	(68.459)	(58.858.690)
Немонетарне трансакције	-	-	180.607	180.607
Курсне разлике	(8.277.226)	(157.483)	(7.466)	(8.442.175)
На дан 31. децембра 2017. године	95.404.543	2.298.488	247.210	97.950.241
На дан 1. јануара 2018. године	95.404.543	2.298.488	247.210	97.950.241
Приливи	37.213.097	13.158.984	-	50.372.081
Одливи	(39.952.348)	(13.239.092)	(82.516)	(53.273.956)
Немонетарне трансакције	-	-	478.315	478.315
Курсне разлике	(18.445)	(2)	1.602	(16.845)
На дан 31. децембра 2018. године	92.646.847	2.218.378	644.611	95.509.836

(а) *Дугорочни кредит - Гаспром Њефт*

Дугорочни кредит од Гаспром Њефт-а са стањем на дан 31. децембра 2018. године у износу од РСД 24.738.405 (2017: РСД 30.306.970), са висином текућег доспећа од РСД 5.497.424 (2017: РСД 5.510.358), односи се на кредит добијен на основу обавеза из Уговора о купопродаји акција од 24. децембра 2008. године. Наведени кредит се плаћа у кварталним ратама почевши од децембра 2012. године до 15. маја 2023. године.

(б) *Банкарски кредити*

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Дугорочни кредити у земљи	50.621.113	43.338.383
Дугорочни кредити у иностранству	17.287.329	21.759.190
Текуће доспеће дугорочних кредита (напомена 25)	67.908.442	65.097.573
	(355.101)	(339.188)
	67.553.341	64.758.385

Доспеће банкарских кредита:

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Између 1 и 2 године	1.403.463	23.252.660
Између 2 и 5 година	61.219.659	38.991.710
Преко 5 година	4.930.219	2.514.015
	67.553.341	64.758.385

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Валутна структура дугорочних обавеза по основу банкарских кредита у земљи и иностранству је следећа:

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
УСД	361.696	17.934.250
ЕУР	67.250.132	46.852.898
РСД	649	814
ЈПЈ	295.965	309.611
	67.908.442	65.097.573

Друштво наведене обавезе по кредитима плаћа у складу са уговореном динамиком, односно сходно утврђеним ануитетним плановима. Друштво је уговорило са повериоцима променљиве каматне стопе. Променљиве каматне стопе су везане за Еурибор и Либор.

Руководство очекује да ће Друштво бити у могућности да све уговорене обавезе по кредитима испуни у складу са утврђеним роковима.

Уговори о кредиту садрже финансијске ковенанте које захтевају да Друштво одржава однос задуживања према EBITDA. Руководство верује да је Друштво усаглашено са наведеним ковенантима на дан 31. децембра 2018. и 31. децембра 2017. године.

(в) *Обавезе за финансијски лизинг*

Минимална рата финансијског лизинга:

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
До годину дана	79.525	58.894
Од 1 - 5 година	343.516	208.456
Преко 5 година	335.431	-
Будући трошкови финансирања финансијског лизинга	(113.861)	(20.140)
Садашња вредност обавеза по основу финансијског лизинга	644.611	247.210

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
До годину дана	71.065	51.155
Од 1 - 5 година	281.326	196.055
Преко 5 година	292.220	-
Садашња вредност обавеза по основу финансијског лизинга	644.611	247.210

25. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Краткорочни кредити од зависних правних лица (напомена 24)	2.218.378	2.298.488
Краткорочна доспећа дугорочних финансијских обавеза (напомена 24)	5.923.590	5.900.701
	8.141.968	8.199.189

26. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

Обавезе из пословања које на дан 31. децембра 2018. године износе РСД 25.887.149 (2017: РСД 29.393.322) укључују обавезе према матичном и зависним правним лицима са стањем на дан 31. децембра 2018. године у износу од РСД 13.318.121 (31. децембра 2017: РСД 14.368.794) које се највећим делом односе на обавезе према добављачу Гаспром Њефт, Ст Петерсбург, Руска Федерација по основу набавке сирове нафте у износу од РСД 10.243.742 (31. децембра 2017: РСД 11.792.424).

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

27. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Обавезе из специфичних послова	167.528	202.931
Обавезе за неисплаћене бруто зараде	938.147	845.505
Обавезе за камате	600.609	669.586
Обавезе за дивиденде	3.772.308	3.772.308
Остале обавезе према запосленима	603.737	1.428.540
Резервисања за обнављање природних ресурса	1.369.683	1.419.423
Резервисања за заштиту животне средине	160.362	201.836
Резервисања за судске спорове	270.593	239.268
Остале краткорочне обавезе	116.491	101.350
	7.999.458	8.880.747

28. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
Обавеза за акцизу	4.680.755	4.777.490
Накнада за робне резерве	260.905	527.858
Порез на добит	539.811	1.915.676
Остале обавезе за порезе	1.506.492	1.285.063
	6.987.963	8.506.087

29. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

Пасивна временска разграничења на дан 31. децембра 2018. године у износу РСД 3.237.852 (31. децембра 2017: РСД 3.799.475) се највећим делом односе на укалкулисане обавезе за бонусе запосленима у износу РСД 1.715.646 (31. децембра 2017: РСД 1.746.078), и обавезе по основу уговора са купцима по основу програма лојалности у износу од РСД 502.254 (31 децембар 2017: РСД 365.312).

30. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2018	2017
Производне услуге	2.352.003	2.421.156
Транспортне услуге	3.626.498	3.341.470
Услуге одржавања	4.607.624	4.362.285
Закупнине	1.324.118	1.195.482
Трошкови сајмова	7.410	508
Реклама и пропаганда	761.250	823.779
Трошкови истраживања	241.054	624.627
Остале услуге	1.403.397	1.295.025
	14.323.354	14.064.332

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

31. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2018	2017
Непроизводне услуге	6.857.109	6.807.934
Репрезентација	134.409	128.862
Премије осигурања	507.102	486.646
Трошкови платног промета	353.921	301.884
Трошкови пореза	1.176.233	1.069.697
Накнада за експлоатацију сирове нафте и гаса	1.460.595	1.202.368
Остали непроизводни трошкови	1.022.953	1.053.902
	11.512.322	11.051.293

Трошкови непроизводних услуга за годину која се завршила 31. децембра 2018. у износу од РСД 6.857.109 (2017: РСД 6.807.934), се највећим делом у износу од РСД 4.361.528 односе на трошкове услужних организација, трошкове пројектовања у износу од РСД 1.142.583 и трошкове консултантских услуга у износу од РСД 384.673.

32. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2018	2017
Финансијски приходи – повезана правна лица		
- курсне разлике	1.170.587	2.703.009
- остали финансијски приходи	878.771	897.229
Приходи од камата	720.366	722.521
Приход по основу дисконта потраживања (напомена 6)	44.661	379.211
Позитивне курсне разлике	1.736.178	8.766.965
Остали финансијски приходи	27.826	161.592
	4.578.389	13.630.527

33. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2018	2017
Финансијски расходи – повезана правна лица		
- курсне разлике	1.147.319	2.320.083
- остали финансијски расходи	540.083	668.683
Расходи камата	1.589.753	2.279.585
Дисконт дугорочних обавеза	89.194	138.487
Дисконт дугорочних финансијских инструмената	261.732	-
Негативне курсне разлике	1.791.685	2.139.853
Остали финансијски расходи	7.413	27.593
	5.427.179	7.574.284

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

34. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2018	2017
Укидање обезвређења дугорочних финансијских пласмана	99.280	540
Приходи по основу вредновања:		
- специфичних и потраживања по основу продаје (напомена 6)	846.522	233.094
- осталих потраживања (напомена 6)	70.757	74.254
	1.016.559	307.888

35. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2018	2017
Добици од продаје нематеријалне имовине и некретнина, постројења и опреме	191.769	84.678
Добици од продаје материјала	59.353	31.209
Вишкови по основу пописа	306.215	406.206
Приходи од смањења обавеза	168.056	23.966
Укидање дугорочних резервисања (напомена 23)	24.528	168.854
Добитак по основу пословне комбинације	11.937	-
<i>Приходи од усклађивања вредности:</i>		
- инвестиционих некретнина	20.677	16.869
- залиха (напомена 15)	1.170	316
- некретнина, постројења и опреме и остале имовине	12.450	2.021
Затезне камате	87.049	116.656
Остали приходи	86.766	81.178
	969.970	931.953

36. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2018	2017
Губици од продаје нематеријалне имовине и некретнина, постројења и опреме	251.614	192.496
Мањкови	681.573	505.368
Отпис потраживања	13.616	24.774
Отпис залиха	91.284	116.246
<i>Расходи по основу усклађивања вредности:</i>		
- некретнина, постројења и опреме (напомена 9)	80.966	196.111
- инвестиционих некретнина и сталне имовине намењене продаји	2.728	43.396
- залиха (напомена 15)	10.274	3.097
- остале имовине	9.000	6.973
Остали непоменути расходи	285.464	300.405
	1.426.519	1.388.866

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

37. ПОРЕЗ НА ДОБИТ

Компоненте пореза на добит:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2018	2017
Текући порез на добит	3.922.034	5.556.879
Одложени порез		
Настанак и укидање привремених разлика (напомена 14)	1.653.438	1.609.448
	5.575.472	7.166.327

Порез на добит Друштва пре опорезивања се разликује од теоријског износа који би настао применом просечне пондерисане пореске стопе на резултат Друштва, као што је приказано:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2018	2017
Добит пре опорезивања	31.642.961	34.956.787
Порез обрачунат по прописаној пореској стопи – 15%	4.746.444	5.243.518
<i>Ефекат опорезивања на:</i>		
Приходи који су изузети из опорезивања	(57.707)	(304.646)
Расходи који се не признају за пореске сврхе:		
- порез на добит у Анголи	171.416	2.177.957
- остали расходи који се не признају	754.538	232.211
Порески губици за које нису била призната одложена пореска средства	15.245	(38.129)
Остало	(54.464)	(144.584)
	5.575.472	7.166.327
Ефективна стопа пореза на добит	17,62%	20,50%

Примењена просечна стопа пореза на добит је 17,62% (2017: 20,50%). Раст стопе је последица промене у профитабилности Друштва.

38. ОПЕРАТИВНИ ЛИЗИНГ

Минимална рата лизинга по основу нераскидивих оперативних закупа од стране закуподавца:

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
До годину дана	279.782	267.034
Од 1 - 5 година	337.152	383.664
Преко пет година	147.659	149.922
	764.593	800.620

Минимална рата лизинга по основу нераскидивих оперативних закупа од стране закупца:

	31. децембар 2018	31. децембар 2017
До годину дана	112.380	80.264
Од 1 - 5 година	152.687	182.614
Преко пет година	-	215.761
	265.067	478.639

Најзначајнији део трошкова закупа Друштва односи се на ИТ опрему, пословне просторе, аутомобиле и ГПС опрему.

39. БИЗНИС КОМБИНАЦИЈЕ

У 2018. години Друштво је купило једну бензинску станицу у Србији. Укупна плаћена накнада износи РСД 205.723. Укупна фер вредност стечене имовине износи РСД 217.660 и преостали износ је признат као добитак по основу пословне комбинације у износу од РСД 11.937. Уговори о куповини се односе само на набавку бензинске станице и не садрже било какве потенцијалне обавезе.

40. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ И ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ

Заштита животне средине

Руководство Друштва је проценило и извршило резервисање за заштиту животне средине на дан извештаја у износу од РСД 637.414 (31. децембар 2017.: РСД 681.920) на основу интерне процене о усаглашености Друштва са законском регулативом Републике Србије.

Руководство Друштва сматра да, на основу важеће законске регулативе трошкови повезани са питањима заштите животне средине нису значајно виши у односу на резервисани износ. Међутим, могуће је да ће наведени трошкови значајно расти у будућем периоду у случају да законска регулатива постане рестриктивнија.

Порески ризици

Порески закони Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Друштва могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Друштву може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година. Пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала. Руководство је проценило на дан 31. децембра 2018. године да је Друштво измирило све пореске обавезе према држави.

Капиталне обавезе

На дан 31. децембра 2018. године Друштво је имало закључене уговоре о набавци некретнина, постројења и опреме у износу од РСД 15.944.407 (31. децембар 2017. године: РСД 11.347.097).

Није било других значајних потенцијалних обавеза Друштва.

41. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

Већински власник Друштва је Гаспром Њефт, Ст Петерсбург, Руска Федерација у чијем власништву се налази 56,15% акција Друштва. Други акционар по броју акција је Република Србија са 29,87% акција Друштва док се са преосталим делом од 13,98%, у власништву мањинских акционара, тргује на Београдској берзи. Крајњи власник Друштва је Гаспром, Руска Федерација.

Друштво је у 2018. години и у истом периоду претходне године ступало у пословне односе са својим повезаним правним лицима. Најзначајније трансакције са повезаним правним лицима у наведеним периодима настале су по основу набавке/испоруке сирове нафте и нафтних производа.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

На дан 31. децембра 2018. године и 31. децембра 2017. године стање средстава и обавеза по основу трансакција са повезаним правним лицима је следеће:

	Зависна друштва	Матично друштво	Лица под заједничком контролом и придružена друштва	Укупно
На дан 31. децембра 2018.				
Аванси за основна средства	3.582	-	-	3.582
Учешћа у капиталу	13.425.586	-	1.038.800	14.464.386
Дугорочни кредити	23.279.079	-	-	23.279.079
Аванси за залихе и услуге	2.158	-	337.220	339.378
Потраживања по основу продаје	3.011.511	99	1.856.381	4.867.991
Потраживања из специфичних послова	62.109	-	-	62.109
Друга потраживања	1.134.183	-	-	1.134.183
Краткорочни финансијски пласмани	3.405.474	-	-	3.405.474
Дугорочне обавезе	-	(19.240.982)	-	(19.240.982)
Краткорочне финансијске обавезе	(2.218.378)	(5.497.423)	-	(7.715.801)
Примљени аванси	(2.295)	-	(1.942)	(4.237)
Обавезе из пословања	(3.074.379)	(10.243.742)	(1.911.584)	(15.229.705)
Остале краткорочне обавезе	(4.363)	-	-	(4.363)
	39.024.267	(34.982.048)	1.318.875	5.361.094

	Зависна друштва	Матично друштво	Лица под заједничком контролом и придružена друштва	Укупно
На дан 31. децембра 2017.				
Аванси за основна средства	97.920	-	-	97.920
Учешћа у капиталу	13.425.586	-	1.038.800	14.464.386
Дугорочни кредити	32.024.282	-	-	32.024.282
Аванси за залихе и услуге	16.239	-	7.754	23.993
Потраживања по основу продаје	3.938.048	-	2.471.171	6.409.219
Потраживања из специфичних послова	53.803	-	-	53.803
Друга потраживања	1.201.219	-	-	1.201.219
Краткорочни финансијски пласмани	2.660.628	-	-	2.660.628
Остала краткорочна средства	424	-	-	424
Дугорочне обавезе	-	(24.796.612)	-	(24.796.612)
Краткорочне финансијске обавезе	(2.298.487)	(5.510.358)	-	(7.808.845)
Примљени аванси	(1.543)	-	(74.376)	(75.919)
Обавезе из пословања	(2.641.454)	(11.727.340)	(2.266.800)	(16.635.594)
Остале краткорочне обавезе	(45.929)	-	-	(45.929)
Пасивна временска разграничења	(5.030)	-	-	(5.030)
	48.425.706	(42.034.310)	1.176.549	7.567.945

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

У годинама које су се завршиле дана 31. децембра 2018. и 2017. године настале су следеће трансакције са повезаним правним лицима:

	Зависна друштва	Матично друштво	Лица под заједничком контролом и придružена друштва	Укупно
За годину која се завршила на дан 31. децембра 2018.				
Приходи од продаје	17.247.107	960	27.374.364	44.622.431
Други пословни приходи	36.793	-	348	37.141
Набавна вредност продате робе	(196.218)	-	(333.240)	(529.458)
Трошкови материјала	(15.797)	(68.928.066)	-	(68.943.863)
Трошкови горива и енергије	(1.972)	-	-	(1.972)
Трошкови зарада	(104.450)	-	-	(104.450)
Производни трошкови	(3.883.424)	-	(213.106)	(4.096.530)
Нематеријални трошкови	(946.979)	(3.000)	(31.034)	(981.013)
Финансијски приходи	878.771	-	-	878.771
Финансијски расходи	(43.309)	(496.774)	-	(540.083)
Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	151.234	-	-	151.234
Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	(39.379)	-	-	(39.379)
Остали приходи	-	59.847	-	59.847
Остали расходи	-	(198.412)	(1.291)	(199.703)
	13.082.377	(69.565.445)	26.796.041	(29.687.027)

	Зависна друштва	Матично друштво	Лица под заједничком контролом и придružена друштва	Укупно
За годину која се завршила на дан 31. децембра 2017.				
Приходи од продаје	14.292.703	-	32.560.651	46.853.354
Други пословни приходи	35.348	-	604	35.952
Набавна вредност продате робе	(80.279)	-	(10.312.815)	(10.393.094)
Трошкови материјала	(11.594)	(31.926.861)	-	(31.938.455)
Трошкови горива и енергије	(1.600)	-	-	(1.600)
Трошкови зарада	(86.982)	-	-	(86.982)
Производни трошкови	(3.645.691)	-	(197.261)	(3.842.952)
Нематеријални трошкови	(1.109.830)	(3.000)	(28.348)	(1.141.178)
Финансијски приходи	897.229	-	-	897.229
Финансијски расходи	(36.256)	(632.427)	-	(668.683)
Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	(27.460)	-	-	(27.460)
Остали приходи	1.337	83.321	-	84.658
Остали расходи	-	(69.543)	(253)	(69.796)
	10.226.925	(32.548.510)	22.022.578	(299.007)

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Најзначајније трансакције и салда са државом и друштвима у државном власништву:

	Лица под заједничком контролом и придružени ентитети	Остали
На дан 31. децембра 2018. године		
<i>Потраживања – пре исправке вредности</i>		
• ХИП Петрохемија	1.222.764	-
• Србијагас	-	17.547
• Остале компаније у државном власништву	-	4.221.307
<i>Обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(1.250.402)	-
• Србијагас	-	(126.092)
<i>Остале краткорочне обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(1.852)	-
	(29.490)	4.112.762
На дан 31. децембра 2017. године		
<i>Потраживања – пре исправке вредности</i>		
• ХИП Петрохемија	1.446.685	-
• Србијагас	-	109.748
• Република Србија	-	3.740.763
• Остале компаније у државном власништву	-	4.936.110
<i>Обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(1.252.736)	-
• Србијагас	-	(77.059)
<i>Остале краткорочне обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(13.646)	-
	180.303	8.709.562
Година која се завршила дана 31. децембра 2018. године		
<i>Пословни Приходи</i>		
• ХИП Петрохемија	26.679.415	-
• Србијагас	-	755.157
<i>Пословни Расходи</i>		
• ХИП Петрохемија	(213.106)	-
• Србијагас	-	(963.917)
	26.466.309	(208.760)
Година која се завршила дана 31. децембра 2017. године		
<i>Пословни Приходи</i>		
• ХИП Петрохемија	21.947.228	-
• Србијагас	-	782.306
<i>Пословни Расходи</i>		
• ХИП Петрохемија	(195.139)	-
• Србијагас	-	(926.488)
	21.752.089	(144.182)

Трансакције са друштвима у државном власништву најзначајнијим делом се односе на продају нафтних производа на бази цена и услова који се примењују и према трећим лицима.

Накнаде кључном руководству

На дан 31. децембра 2018. и 2017. године Друштво је признало РСД 1.018.152 и РСД 1.029.116, респективно, као компензације кључног руководства (Генерални директор, чланови Одбора директора, Одбор Скупштине акционара, Саветодавни одбор и Секретар Друштва). Кључне накнаде укључују зараде, бонусе и друге доприносе.

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан
31. децембра 2018. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

НИС а.д. – Нафтна индустрија Србије, Нови Сад
Контакт информације

Седиште Друштва је:

Улица Народног Фронта 12,
Нови Сад, Република Србија
21000

Телефон: (+ 381 21) 481 1111

е-mail: office@nis.eu

www.nis.eu

Односи са инвеститорима

е-mail: investor.relations@nis.eu